

ZAKON O ODUZIMANJU IMOVINSKE KORISTI STEČENE KRIMINALNOM DJELATNOŠĆU*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, postupak oduzimanja i druga pitanja od značaja za oduzimanje te imovinske koristi, kao i upravljanje oduzetom imovinskom koristi stečenom kriminalnom djelatnošću i oduzetom imovinskom koristi pribavljenom krivičnim djelom (u daljem tekstu: oduzeta imovinska korist), predmetima krivičnog djela i predmetima privremeno oduzetim u krivičnom i prekršajnom postupku i imovinom datom na ime jemstva.

Uslovi i način oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću

Član 2

Od učinioca krivičnog djela može se oduzeti imovinska korist za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću, ako njena vrijednost iznosi najmanje 5.000 eura, a učinilac ne učini vjerovatnim da je njeno porijeklo zakonito (prošireno oduzimanje) i ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo propisano Krivičnim zakonikom Crne Gore, i to:

- 1) otmica iz člana 164;
- 2) krivična djela protiv polne slobode iz čl. 206, 208, 209, 210, 211, 211a i 211b;
- 3) krivična djela protiv imovine iz čl. 240, 241, 242, 243, 244, 244a, 249, 250, 251, 252 i 253b;
- 4) krivična djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja iz čl. 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 268, 270, 272, 272a, 272b, 272c, 272d, 273, 274, 276, 276a, 276b, 281, 281a i 283;
- 5) krivična djela protiv zdravlja ljudi;
- 6) krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora;
- 7) krivična djela protiv bezbjednosti računarskih podataka iz čl. 350, 352, 353 i 354;
- 8) krivična djela protiv javnog reda i mira iz čl. 401, 401a, 402, 403, 403a, 403b, 403c, 404 i 405;
- 9) krivična djela protiv pravnog saobraćaja iz čl. 412, 413 i 414;
- 10) krivična djela protiv službene dužnosti iz čl. 416, 417, 419, 420, 422, 422a, 423 i 424;
- 11) krivična djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom iz čl. 444, 445, 446, 447, 447a, 447b, 447c, 447d, 449, 449a i 449b;
- 12) drugo krivično djelo učinjeno sa umišljajem za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od tri ili više godina.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, imovinska korist iz stava 1 ovog člana može se oduzeti ako:

- je u odnosu na učinioca doneseno rješenje kojim se potvrđuje optužnica, odnosno zakazan glavni pretres u skraćenom postupku za neko od krivičnih djela iz stava 1 ovog člana učinjenih u sastavu kriminalnog udruženja ili kriminalne organizacije;

- njena vrijednost iznosi najmanje 50.000 eura; i

- je sud, na osnovu okolnosti slučaja, a naročito očigledne nesrazmjere između vrijednosti imovine nakon umanjenja za plaćene poreze i druge dažbine i zakonitih prihoda imaoca i činjenice da imalac vjerodostojnim ispravama ili na drugi način nije učinio vjerovatnim da je porijeklo imovinske koristi zakonito, utvrdio da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću.

Imovinska korist iz st. 1 i 2 ovog člana oduzeće se i od pravnog prethodnika, pravnog sljedbenika i članova porodice učinioca iz st. 1 i 2 ovog člana, kao i od trećih lica, ako se utvrdi da su znali ili su mogli da znaju ili su bili dužni da znaju da je cilj prenosa ili sticanja imovinske koristi izbjegavanje njenog oduzimanja.

Smatraće se da su lica iz stava 3 ovog člana znala ili mogla da znaju ili bila dužna da znaju da je cilj prenosa ili sticanja imovinske koristi izbjegavanje njenog oduzimanja ako je:

- prenos ili sticanje izvršeno bez naknade ili uz naknadu koja je očigledno ne odgovara stvarnoj vrijednosti imovinske koristi; ili
- imovinska korist prenesena na lice iz stava 3 ovog člana, a učinilac je zadržao stvarnu kontrolu nad tom imovinskom koristi.

Ako je kriminalnom djelatnošću imovinska korist stečena za drugo lice, ta imovinska korist će se oduzeti.

Ako oduzimanje iz st. 1 i 2 ovog člana nije moguće, oduzeće se druga imovina koja odgovara vrijednosti imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Definicije

Član 3

Imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću je imovinska korist koja direktno ili indirektno potiče od krivičnog djela, bez obzira gdje se nalazi i koja predstavlja svako povećanje ili sprečavanje umanjenja imovine proistekle iz kriminalne djelatnosti, kao i prihod ili drugu korist ostvarenu direktno ili indirektno iz kriminalne djelatnosti, kao i imovinsko dobro u koje je ona pretvorena ili sa kojim je sjedinjena.

Imovina podrazumijeva imovinska prava bilo koje vrste, nezavisno od toga da li se odnose na dobra materijalne ili nematerijalne prirode, pokretne ili nepokretne stvari, hartije od vrijednosti i druge isprave kojima se dokazuju imovinska prava, kao i digitalnu imovinu.

Digitalna imovina je digitalni prikaz vrijednosti kojom se može digitalno trgovati ili prenositi i koja se može koristiti kao sredstvo razmjene ili u svrhe investiranja, uključujući i kryptoimovinu.

Kryptoimovina je digitalni prikaz vrijednosti ili prava koje se može prenositi i čuvati elektronski, uz pomoć tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije, uključujući i token elektronskog novca, pri čemu se ne odnosi na kryptoimovinu koja se kvalifikuje kao:

- finansijski instrument, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala,
- depozit, uključujući strukturirane depozite u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita,
- novčana sredstva koja se ne kvalifikuju kao tokeni elektronskog novca,
- sekuritizacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala,
- proizvod neživotnog ili životnog osiguranja u smislu zakona kojim se uređuju uslovi i način obavljanja djelatnosti osiguranja,
- penzioni proizvod čija je osnovna svrha da pruži investitoru dobit u penziji i koji mu daje pravo na određene koristi,
- proizvod strukovnog penzionog osiguranja koji su obuhvaćeni zakonom kojim se uređuju penzioni fondovi, odnosno zakonom kojim se uređuje osiguranje i reosiguranje,
- obračunska jedinica dobrovoljnih penzionih fondova u skladu sa zakonom kojim se uređuju dobrovoljni penzioni fondovi,
- penziono osiguranje u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje,
- panevropski lični penzioni proizvod u skladu sa zakonom kojim se uređuju ti proizvodi;
- sistem socijalne sigurnosti u skladu sa posebnim zakonom,
- proizvodi individualnog penzionog osiguranja za koje je na osnovu zakona propisan finansijski doprinos poslodavca i kod kojih poslodavac ili zaposleni ne mogu birati proizvod penzionog osiguranja ili osiguravača,
- kryptoimovina koja je jedinstvena i nije zamjenjiva sa drugom kryptoimovinom.

Postupak oduzimanja imovinske koristi

Član 4

Postupak oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću obuhvata finansijski izviđaj i/ili finansijsku istragu i oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Oduzimanjem imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću smatra se privremeno oduzimanje te imovinske koristi (privremene mjere obezbjeđenja i privremeno oduzimanje pokretne imovine) ili trajno oduzimanje te imovinske koristi.

Postupak oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću može se voditi prije, tokom i nakon okončanja krivičnog postupka.

Postupak oduzimanja imovinske koristi iz člana 2 stav 2 ovog zakona vodi se i u njemu se odlučuje nezavisno od krivičnog postupka za krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona.

Okončanje krivičnog postupka, uključujući presudu kojom se okrivljeni oslobađa od optužbe, presudu kojom se optužba odbija ili rješenje o obustavi postupka, ne utiče na postupak oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću niti na odluku o trajnom oduzimanju te imovinske koristi.

Postupak oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i Zakonikom o krivičnom postupku.

Nadležni organi

Član 5

O oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću odlučuje sud.

Poslove identifikovanja, praćenja i otkrivanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću vrše državno tužilaštvo i organizaciona jedinica organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove (u daljem tekstu: policija).

Poslove upravljanja oduzetom imovinskom koristi, predmetima krivičnog djela i predmetima privremeno oduzetim u krivičnom i prekršajnom postupku i imovinom datom na ime jemstva vrši organ uprave nadležan za upravljanje državnim imovinom (u daljem tekstu: nadležni organ).

Nadležnost državnog tužilaštva i suda u postupku iz st. 1 i 2 ovog člana, određuje se prema nadležnosti za vođenje postupka za krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona.

Organi iz st. 1 i 2 ovog člana dužni su da postupaju hitno.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **predmet krivičnog djela** je predmet koji je upotrijebljen ili je bio namijenjen, u potpunosti ili djelimično, za izvršenje krivičnog djela ili predmet koji je nastao izvršenjem krivičnog djela;

2) **okrivljeni** je osumnjičeni, lice protiv koga je krivični postupak pokrenut ili lice koje je osuđeno za krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona;

3) **imalac** je okrivljeni, pravni prethodnik, pravni sljedbenik i član porodice okrivljenog ili treće lice;

4) **treće lice** je fizičko ili pravno lice na koje je prenesena imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću bez naknade ili uz naknadu koja očigledno ne odgovara stvarnoj vrijednosti imovinske koristi koje je znalo ili je moglo da zna da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću ili je to bilo dužno da zna;

5) **pravni prethodnik** je fizičko ili pravno lice čija su imovinska prava prenesena na imaoca;

6) **pravni sljedbenik** je nasljednik okrivljenog, trećeg lica ili njihovih nasljednika, odnosno fizičko ili pravno lice na koje su pravnim poslom prenesena imovinska prava;

7) **član porodice** je bračni ili vanbračni supružnik, partner u zajednici lica istog pola, srodnik po krvi u pravoj liniji do bilo kojeg stepena srodstva, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili srodnik po tazbini zaključno do drugog stepena;

8) **oštećeni** je fizičko ili pravno lice čije je lično ili imovinsko pravo povrijeđeno ili ugroženo krivičnim djelom;

9) **branilac** je advokat koji zastupa okrivljenog u postupku oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću;

10) **punomoćnik** je advokat koji je ovlašten da zastupa pravnog prethodnika, pravnog sljedbenika ili člana porodice okrivljenog ili treće lice;

11) **savjesno treće lice** je fizičko ili pravno lice za koje se dokaže da u odnosu na imovinsku korist koja je predmet oduzimanja ima pravo koje sprječava oduzimanje, odnosno koje u vrijeme sricanja tih prava nije znalo ili nije moglo da zna ili nije bilo dužno da zna da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću;

12) **identifikovanje, praćenje i otkrivanje imovine** je svaka radnja koju sprovode državno tužilaštvo i policija radi pronalaženja imovinske koristi za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću.

II. ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI STEČENE KRIMINALNOM DJELATNOŠĆU

Oduzimanje od učinioca

Član 8

Imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću oduzeće se od učinioca iz člana 2 stav 1 ovog zakona ako je stečena u periodu prije i/ili poslije izvršenja krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona do pravosnažnosti presude, kad sud utvrdi da postoji vremenska povezanost između vremena u kojem je stečena imovinska korist i drugih okolnosti konkretnog slučaja koje opravdavaju oduzimanje imovinske koristi.

U slučaju iz člana 2 stav 2 ovog zakona, imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću oduzeće se od učinioca ako je stečena u periodu prije i/ili poslije izvršenja krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona učinjenog u sastavu kriminalnog udruženja ili kriminalne organizacije do isteka rokova iz člana 36 st. 2 i 4 ovog zakona, kad sud utvrdi da postoji vremenska povezanost između vremena u kojem je stečena imovinska korist i drugih okolnosti konkretnog slučaja koje opravdavaju oduzimanje imovinske koristi.

Osnovana sumnja da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću postoji ako je imovina učinioca iz člana 2 st. 1 i 2 ovog zakona u očiglednoj nesrazmjeri sa njegovim zakonitim prihodima.

Ako je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću sjedinjena sa imovinom stečenom na zakonit način, ukupna imovina učinioca iz člana 2 st. 1 i 2 ovog zakona će biti predmet oduzimanja do procijenjene vrijednosti imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću oduzeće se od člana porodice učinioca iz člana 2 st. 1 i 2 ovog zakona, bez obzira da li živi u zajedničkom domaćinstvu sa učiniocem, ako se utvrdi da je znao ili je mogao da zna ili je bio dužan da zna da je cilj prenosa ili sticanja imovinske koristi izbjegavanje njenog oduzimanja.

Posebne okolnosti za oduzimanje imovinske koristi kad nije donesena presuda

Član 9

Ako lice protiv koga je pokrenut krivični postupak za krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona umre ili se pokrenuti postupak ne može nastaviti zbog bolesti, bjekstva, imuniteta, amnestije, pomilovanja, zastare krivičnog gonjenja ako je rok zastarjelosti kraći od 15 godina i ako je zastarjelost nastala nakon pokretanja krivičnog postupka, ili postojanja drugih okolnosti koje trajno isključuju krivično gonjenje, imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću oduzeće se u postupku za trajno oduzimanje imovinske koristi u skladu sa ovim zakonom, ako njena vrijednost iznosi najmanje 5.000 eura.

U slučaju smrti lica protiv koga je pokrenut krivični postupak za krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona, imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću oduzeće se od njegovih pravnih

sljedbenika, odnosno od lica protiv koga se ne može nastaviti krivični postupak zbog postojanja okolnosti koje trajno isključuju krivično gonjenje.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću može se oduzeti ako na osnovu dokaza proizilazi da bi se pokrenuti postupak završio osuđujućom presudom da lice nije umrlo, odnosno da nijesu nastupile okolnosti koje trajno isključuju krivično gonjenje.

III. FINANSIJSKI IZVIĐAJ

Pokretanje finansijskog izviđaja

Član 10

Ako postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona i osnov sumnje da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću, policija je dužna da o tome obavijesti državnog tužioca.

Preduzimanje mjera u finansijskom izviđaju

Član 11

Policija u finansijskom izviđaju samoinicijativno ili po zahtjevu državnog tužioca preduzima potrebne mjere za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću radi utvrđivanja postojanja osnovane sumnje da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću.

Na preduzimanje mjera iz stava 1 ovog člana od strane policije shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku kojim se uređuju ovlašćenja policije u izviđaju.

O preduzetim radnjama iz stava 1 ovog člana policija je dužna da, bez odlaganja, obavijesti državnog tužioca i da tada postupi po njegovim zahtjevima.

Pribavljanje dokaza u finansijskom izviđaju

Član 12

Finansijski izviđaj sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i Zakonikom o krivičnom postupku.

Za potrebe finansijskog izviđaja mogu se koristiti dokazi pribavljeni u krivičnom postupku zbog krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona.

Podaci i dokazi pribavljeni u finansijskom izviđaju mogu se koristiti u krivičnom postupku, a njihovu valjanost cijeni sud u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku kojima se uređuje pravna valjanost dokaza.

IV. FINANSIJSKA ISTRAGA

Pokretanje finansijske istrage

Član 13

Naredbom državnog tužioca pokreće se finansijska istraga ako:

- 1) postoje osnovi sumnje da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću; i
- 2) postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, finansijska istraga pokreće se naredbom državnog tužioca kad postoji osnovana sumnja da je krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona učinjeno u sastavu kriminalnog udruženja ili kriminalne organizacije i da se izvršenjem tog krivičnog djela, direktno ili indirektno, može steći imovinska korist u vrijednosti od najmanje 50.000 eura.

U naredbi iz st. 1 i 2 ovog člana, po pravilu, određuje se lice protiv koga se sprovodi finansijska istraga.

Svrha i obim finansijske istrage

Član 14

U toku finansijske istrage prikupljaju se podaci i dokazi o imovini, zakonitim prihodima i troškovima života imaoca, koji su državnom tužiocu potrebni za podnošenje zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi, i to:

1) podaci i dokazi o imovini ili zakonitim prihodima imaoca nakon umanjenja poreza i drugih dažbina koji su plaćeni, kao i o odnosu između prihoda i imovine imaoca;

2) podaci i dokazi o imovini koja je prenesena na treća lica ili je prešla na pravnog sljedbenika, kao i o načinu sticanja i prenošenja imovine;

3) drugi podaci i dokazi koji su od značaja za oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Državni tužilac će, u zavisnosti od okolnosti slučaja, pozvati lice čija je imovina predmet finansijske istrage da se izjasni na okolnosti o podacima i dokazima iz stava 1 ovog člana.

Lice iz stava 2 ovog člana mora biti odmah upoznato da nije dužno da daje izjavu niti da odgovara na pitanja ako bi time sebe, svog pravnog prethodnika, pravnog sljedbenika, člana porodice ili treće lice izložilo krivičnom gonjenju.

Na zahtjev državnog tužioca, sudija za istragu može rješenjem obavezati kreditnu, finansijsku i drugu sličnu instituciju, kao i pružaoca usluga povezanog sa digitalnom i kripto imovinom da dostavi podatke potrebne za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Za neizvršavanje rješenja iz stava 4 ovog člana, sudija za istragu može odgovorno lice u kreditnoj, finansijskoj i drugoj sličnoj instituciji, kao i pružaoca usluga povezanog sa digitalnom i kripto imovinom kazniti novčanom kaznom u iznosu do 5.000 eura, a kreditnu, finansijsku i drugu sličnu instituciju, pružaoca usluga povezanog sa digitalnom i kripto imovinom novčanom kaznom u iznosu do 50.000 eura.

Ako i nakon izricanja novčane kazne iz stava 5 ovog člana kreditna, finansijska i druga slična institucija ne izvrši rješenje sudije za istragu, sudija za istragu će prinudno izvršiti rješenje iz stava 5 ovog člana.

Protiv rješenja iz st. 4, 5 i 6 ovog člana može se izjaviti žalba, u roku od 48 časova od časa prijema rješenja.

O žalbi iz stava 7 ovog člana, odlučuje vijeće nadležnog suda iz člana 24 stav 7 Zakonika o krivičnom postupku.

Rukovođenje finansijskom istragom

Član 15

Finansijskom istragom rukovodi državni tužilac.

Državni tužilac izdavanjem naloga ili neposrednim rukovođenjem finansijskom istragom usmjerava radnje policije, odnosno organizacione jedinice policije koja vrši poslove sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, vojne policije, organa uprave nadležnih za poslove poreza i carina, kao i drugih organa u vršenju poslova za koje su nadležni, u cilju otkrivanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno dokazivanja da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću.

Državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, pravna lica koja vrše javna ovlašćenja i drugi subjekti dužni su da, bez odlaganja, tužiocu ili policiji po nalogu tužioca dostave tražene podatke potrebne za otkrivanje i identifikovanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Finansijski istražni tim

Član 16

Za potrebe finansijske istrage državni tužilac može obrazovati finansijski istražni tim.

Finansijski istražni tim, pored državnog tužioca, mogu činiti i državni službenici zaposleni u organima iz člana 15 stav 2 ovog zakona, kao i stručnjaci odgovarajuće specijalnosti kada je to potrebno radi efikasnog sprovođenja finansijske istrage.

Finansijski istražni tim je dužan da sačini pisani izvještaj i da ga zajedno sa prikupljenim podacima i dokazima dostavi državnom tužiocu, u roku koji odredi državni tužilac.

Pribavljanje dokaza

Član 17

Finansijska istraga se sprovodi u skladu sa ovim zakonom i Zakonikom o krivičnom postupku.

Za potrebe finansijske istrage mogu se koristiti dokazi pribavljeni u krivičnom postupku i podaci i dokazi pribavljeni u finansijskom izviđaju zbog krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona, a njihovu valjanost cijeni sud u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku kojima se uređuje pravna valjanost dokaza.

Za potrebe finansijske istrage mogu se koristiti i dokazi i podaci pribavljeni u drugim postupcima, uključujući krivične postupke zbog drugih krivičnih djela, poreske, finansijske i druge upravne postupke koji se odnose na imaoca, ako su od značaja za identifikovanje, praćenje i otkrivanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Dokazi pribavljeni u finansijskoj istrazi u skladu sa stavom 1 ovog člana, mogu se koristiti u krivičnom postupku.

Tajnost podataka

Član 18

Podaci prikupljeni, dobijeni i/ili nastali tokom finansijske istrage predstavljaju tajne podatke u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i Zakonikom o krivičnom postupku.

Službenici koji učestvuju u postupku finansijske istrage dužni su da sva lica uključena u finansijsku istragu upoznaju sa obavezom čuvanja tajnosti podataka.

Proširenje finansijske istrage

Član 19

Ako podaci i dokazi pribavljeni u toku finansijske istrage ukazuju da postoji osnov sumnje da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću prenesena na drugo lice koje nije obuhvaćeno naredbom za sprovođenje istrage, državni tužilac će donijeti naredbu da se finansijska istraga proširi i sprovede i protiv tog lica.

Okončanje finansijske istrage

Član 20

Državni tužilac okončava finansijsku istragu kad utvrdi da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno za podnošenje zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi ili za obustavljanje finansijske istrage, a najkasnije u roku od 18 mjeseci po pravosnažnosti presude za krivična djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona, odnosno jedne godine po pravosnažnosti odluke kojom se utvrđuju okolnosti iz člana 9 ovog zakona.

Državni tužilac će naredbom obustaviti finansijsku istragu ako u toku finansijske istrage ili po njenom okončanju utvrdi da ne postoje uslovi za podnošenje zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi.

Obustava finansijske istrage

Član 21

Državni tužilac će naredbom obustaviti finansijsku istragu ako, u toku finansijske istrage ili po njenom okončanju, utvrdi da ne postoje uslovi za podnošenje zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

U slučaju obustave finansijske istrage, nadležni državni tužilac će, ako smatra da je potrebno, u roku od 30 dana od dana donošenja naredbe iz stava 1 ovog člana, dostaviti obavještenje o licu čija je imovina bila predmet finansijske istrage sa dokumentacijom neophodnom za utvrđivanje poreske obaveze organu uprave nadležnom za poslove poreza radi sprovođenja postupka utvrđivanja poreske obaveze.

Organ uprave nadležan za poslove poreza dužan je da sprovede postupak iz stava 2 ovog člana, u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja obavještenja i dokumentacije neophodne za utvrđivanje poreske obaveze.

V. PRIVREMENE MJERE OBEZBJEĐENJA I PRIVREMENO ODUZIMANJE POKRETNE IMOVINE

Vrste privremenih mjera obezbjeđenja i oduzimanje pokretne imovine

Član 22

Radi očuvanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i radi mogućeg naknadnog oduzimanja te imovinske koristi državni tužilac može predložiti određivanje privremene mjere obezbjeđenja (zamrzavanje imovine), i to:

- 1) zabrana korišćenja nepokretnosti, uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti;
- 2) zabrana raspolaganja nepokretnosti, uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti;
- 3) nalog kreditnoj, finansijskoj i drugoj sličnoj instituciji da uskrati isplatu novčanog iznosa za koji se određuje privremena mjera obezbjeđenja;
- 4) zabrana raspolaganja potraživanjem iz obligacionog odnosa;
- 5) zabrana otuđenja i opterećenja akcija ili udjela u privrednom društvu, uz upis zabrane u javne evidencije;
- 6) zabrana korišćenja ili raspolaganja pravima na osnovu akcija i udjela u privrednom društvu i drugih hartija od vrijednosti;
- 7) uvođenje privremene uprave u privrednom društvu;
- 8) zabrana raspolaganja i/ili korišćenja pokretnih stvari, uključujući kripto imovinu i drugu digitalnu imovinu, uz zabilježbu zabrane u odgovarajućim registrima.

Radi očuvanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i radi omogućavanja trajnog oduzimanja te imovinske koristi, sud može odrediti privremeno oduzimanje pokretne imovine (zaplijena), na predlog državnog tužioca.

Uslovi za određivanje privremene mjere obezbjeđenja

Član 23

Privremena mjera obezbjeđenja može se odrediti ako postoji osnovana sumnja da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću.

Privremena mjera obezbjeđenja određuje se ako, pored uslova iz stava 1 ovog člana, postoji jedan od sljedećih rizika:

- da će se vrijednost imovinske koristi iz stava 1 ovog člana umanjiti;
- da će imalac sam ili preko drugih lica imovinsku korist iz stava 1 ovog člana upotrijebiti za izvršenje krivičnog djela;
- da će imalac sam ili preko drugih lica koristiti imovinsku korist iz stava 1 ovog člana na način da spriječi ili znano oteža njeno oduzimanje.

Uvođenje privremene uprave u privrednom društvu može se odrediti uz zabranu otuđenja i opterećenja akcija ili udjela u privrednom društvu, uz upis zabrane u javne evidencije ili uz zabranu korišćenja ili raspolaganja pravima na osnovu akcija ili udjela u privrednom društvu, ako su pored uslova iz st. 1 i 2 ovog člana ispunjeni i sljedeći uslovi:

- da imalac posjeduje akcije ili udjele u visini od najmanje 25% svih akcija, odnosno udjela privrednog društva ili kontroliše privredno društvo na osnovu dominantnog položaja u upravljanju privrednim društvom;

- da postoji potreba da se zaštiti imovina privrednog društva.

Prilikom određivanja privremene mjere obezbjeđenja sud će se ograničiti na utvrđivanje očigledne nesrazmjernosti između vrijednosti imovine nakon umanjenja za plaćene poreze i druge dažbine i zakonitih prihoda imaoaca.

Nadležnost za određivanje privremene mjere obezbjeđenja

Član 24

Privremenu mjeru obezbjeđenja rješenjem određuje sud, na predlog državnog tužioca.

Za određivanje privremene mjere obezbjeđenja nadležan je sudija za istragu, a za odlučivanje po žalbi vijeće sastavljeno od troje sudija prvostepenog suda.

U hitnim slučajevima državni tužilac može naredbom:

- zabraniti korišćenje nepokretnosti, uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti;
- zabraniti raspolaganje nepokretnosti, uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti;
- naložiti kreditnoj, finansijskoj i drugoj sličnoj instituciji da uskrati isplatu novčanog iznosa za koji se određuje privremena mjera obezbjeđenja;
- zabraniti raspolaganje potraživanjem iz obligacionog odnosa;
- zabraniti otuđenje i opterećenje akcija ili udjela u privrednom društvu, uz upis zabrane u javne evidencije;
- zabraniti korišćenje ili raspolaganje pravima na osnovu akcija i udjela u privrednom društvu i drugih hartija od vrijednosti;
- zabraniti raspolaganje i/ili korišćenje pokretnih stvari uz zabilježbu zabrane u odgovarajućem registru;
- odrediti privremeno oduzimanje pokretne imovine (zaplijena).

Državni tužilac će, bez odlaganja, obavijestiti sudiju za istragu o donošenju naredbe iz stava 3 ovog člana i u roku od osam dana podnijeti obrazloženi predlog za određivanje privremene mjere obezbjeđenja.

Naredba iz stava 3 ovog člana biće na snazi dok sud ne donese rješenje iz stava 1 ovog člana.

Ako državni tužilac u roku iz stava 4 ovog člana ne podnese obrazloženi predlog za određivanje privremene mjere obezbjeđenja, mjera obezbjeđenja će se ukinuti po sili zakona.

O ukidanju privremene mjere obezbjeđenja, državni tužilac će obavijestiti organ nadležan za izvršenje ukinute mjere.

Predlog za određivanje privremene mjere obezbjeđenja

Član 25

Predlog za određivanje privremene mjere obezbjeđenja sadrži: podatke o imaoцу ili vlasniku stvari, vrsti privremene mjere, zakonskom nazivu krivičnog djela i imovinskoj koristi koja je predmet privremene mjere obezbjeđenja; dokaze o pravnom osnovu vlasništva; okolnosti iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću i razloge koji opravdavaju potrebu za određivanje privremene mjere obezbjeđenja.

Predlog iz stava 1 ovog člana sudija za istragu dostavlja imaoцу, odnosno vlasniku stvari i njegovom braniocu, ako ga ima, koji se na navode iz predloga mogu izjasniti u roku od osam dana od dana prijema.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, rok za izjašnjenje može se, u opravdanim slučajevima, produžiti za najviše 15 dana.

Odluka sudije za istragu

Član 26

Najkasnije u roku od tri dana od prijema izjašnjenja, odnosno u roku od tri dana od isteka roka iz člana 25 st. 2 i 3 ovog zakona, sudija za istragu će donijeti rješenje kojim se određuje privremena mjera obezbjeđenja ili rješenje kojim se odbija predlog za određivanje privremene mjere obezbjeđenja.

Rješenje iz stava 1 ovog člana mora biti obrazloženo.

Sudija za istragu nije vezan predlogom državnog tužioca za određivanje privremene mjere obezbjeđenja u pogledu vrste mjere.

Sudija za istragu je dužan da prilikom odlučivanja o privremenoj mjeri uzme u obzir sve činjenice i dokaze koji su bitni za donošenje odluke, uključujući činjenice i dokaze dostavljene uz izjašnjenje iz člana 25 stav 2 ovog zakona.

Rješenje

Član 27

Rješenje kojim se određuje privremena mjera obezbjeđenja sadrži:

- 1) podatke o imaocu, odnosno vlasniku;
- 2) zakonski naziv krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona;
- 3) naziv privremene mjere obezbjeđenja koja se određuje;
- 4) podatke o imovinskoj koristi koja je predmet privremene mjere obezbjeđenja;
- 5) okolnosti iz kojih proizilazi osnovana sumnja da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću;
- 6) razloge za određivanje privremene mjere obezbjeđenja;
- 7) vrijeme za koje se određuje privremena mjera obezbjeđenja;
- 8) obavještenje o pravu na zahtijevanje održavanja ročišta iz člana 30 ovog zakona;
- 9) pouku o pravu na žalbu i upozorenje da žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

Dostavljanje rješenja

Član 28

Rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja dostavlja se imaocu, odnosno vlasniku, braniocu ili punomoćniku, državnom tužiocu i nadležnom organu.

Radi zaštite prava i interesa savjesnih trećih lica, rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja objaviće se u "Službenom listu Crne Gore" i istaći na oglasnoj tabli suda, a može se objaviti i u jednom od štampanih medija u Crnoj Gori.

Uz rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja objaviće se i poziv savjesnim trećim licima da mogu stupiti u postupak po ovom zakonu do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Savjesna treća lica imaju procesna prava koja ima oštećeni u skladu sa ovim zakonom i Zakonikom o krivičnom postupku.

Rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja ne dira u pravo lica oštećenog krivičnim djelom iz člana 2 stav 1 ovog zakona da traži naknadu štete.

Žalba

Član 29

Protiv rješenja sudije za istragu iz člana 26 stav 1 ovog zakona državni tužilac, imalac, odnosno vlasnik, branilac ili punomoćnik mogu izjaviti žalbu, u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.

Žalba iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Uz žalbu iz stava 1 ovog člana, imalac, odnosno vlasnik, branilac ili punomoćnik mogu dostaviti dokaze o porijeklu imovinske koristi za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja.

Postupak po žalbi

Član 30

Radi odlučivanja o žalbi protiv rješenja kojim se određuje privremena mjera obezbjeđenja vijeće iz člana 24 stav 2 ovog zakona zakazuje ročište ako je to traženo žalbom iz člana 29 stav 1 ovog zakona.

Na ročište iz stava 1 ovog člana pozvaće se stranka koja je zahtijevala održavanje ročišta, a u svakom slučaju o održavanju ročišta će se obavijestiti državni tužilac.

Predsjednik vijeća iz člana 24 stav 2 ovog zakona, ako procijeni da je potrebno, o održavanju ročišta iz stava 1 ovog člana obavijestiti će i stranku koja nije zahtijevala održavanje ročišta.

Poziv i žalba dostavljaju se na poznatu adresu, odnosno sjedište lica iz stava 2 ovog člana, uz upozorenje da će se ročište održati i u slučaju njihovog nedolaska.

Ročište

Član 31

Ročište iz člana 30 ovog zakona održaće se najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe, pri čemu nedolazak uredno pozvanih lica iz člana 30 st. 2 i 3 ovog zakona, ne sprečava održavanje ročišta.

Započeto ročište održaće se, po pravilu, bez prekidanja ili odlaganja.

Odluku po žalbi vijeće iz člana 24 stav 2 ovog zakona donijeće u roku od osam dana od dana zaključenja ročišta.

Odluka po žalbi

Član 32

Vijeće iz člana 24 stav 2 ovog zakona rješenjem će odbaciti žalbu iz člana 29 stav 1 ovog zakona, ako je neblagovremena, nepotpuna ili izjavljena od neovlašćenog lica.

Vijeće iz člana 24 stav 2 ovog zakona rješenjem će odbiti žalbu ako utvrdi da je neosnovana.

Vijeće iz člana 24 stav 2 ovog zakona rješenjem će usvojiti žalbu i:

- preinačiti rješenje kojim se određuje privremena mjera obezbjeđenja; ili
- ukinuti rješenje kojim se određuje privremena mjera obezbjeđenja i, po potrebi, uputiti predmet sudiji za istragu na ponovno odlučivanje.

Vijeće iz člana 24 stav 2 ovog zakona može rješavajući po žalbi iz člana 29 stav 1 ovog zakona rješenje iz člana 26 stav 1 ovog zakona ukinuti samo jednom.

Rješenje iz st. 1, 2 i 3 ovog člana je konačno.

Trajanje privremene mjere obezbjeđenja

Član 33

Privremena mjera obezbjeđenja može trajati najduže do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Ako je privremena mjera obezbjeđenja određena u izviđaju, ukinuće se po službenoj dužnosti ako istraga ne započne u roku od šest mjeseci od dana donošenja rješenja o određivanju privremene mjere obezbjeđenja.

Ako je privremena mjera obezbjeđenja određena u istrazi, ukinuće se po službenoj dužnosti ako u roku od dvije godine od dana donošenja rješenja o određivanju privremene mjere obezbjeđenja optužnica ne stupi na pravnu snagu.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, po isteku dvije godine od dana donošenja rješenja o određivanju privremene mjere obezbjeđenja, protiv istog lica u odnosu na istu imovinu koja je bila predmet privremene mjere obezbjeđenja ne može se ponovo podnijeti predlog za određivanje privremene mjere.

Prije isteka vremena iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, sud može privremenu mjeru obezbjeđenja ukinuti po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog tužioca, imaoca, branioca ili punomoćnika, ako se utvrdi da nije potrebna ili opravdana s obzirom na težinu krivičnog djela, imovinske prilike lica na koje se privremena mjera odnosi ili lica koje je po zakonu to lice dužno da izdržava i okolnosti slučaja koje pokazuju da oduzimanje imovinske koristi neće biti onemogućeno ili znatno otežano do završetka postupka.

Sud može privremenu mjeru obezbjeđenja zamijeniti drugom mjerom na zahtjev državnog tužioca, imaoca, branioca ili punomoćnika, ako utvrdi da će se svrha obezbjeđenja imovinske koristi postići drugom mjerom.

Sud će na zahtjev savjesnog trećeg lica ukinuti privremenu mjeru obezbjeđenja ako to lice podnese isprave iz kojih se očigledno može utvrditi da je to lice vlasnik imovinske koristi koja je predmet privremene mjere obezbjeđenja.

Zahtjev za ukidanje privremene mjere obezbjeđenja državni tužilac, imalac, branilac, punomoćnik ili savjesno treće lice mogu podnijeti ponovo, nakon isteka roka od tri mjeseca od dana donošenja rješenja kojim se odbija zahtjev za ukidanje iz stava 5 ovog člana.

Shodna primjena

Član 34

U postupku određivanja privremene mjere obezbjeđenja shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano, kao i odredbe Zakonika o krivičnom postupku kojima se uređuju prava osumnjičenog, odnosno okrivljenog.

Privremeno oduzimanje pokretne imovine

Član 35

Na postupak, nadležnost i trajanje privremenog oduzimanja pokretne imovine, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojim se uređuje postupak, nadležnost i trajanje privremenih mjera obezbjeđenja.

VI. TRAJNO ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI STEČENE KRIMINALNOM DJELATNOŠĆU

Rok za podnošenje zahtjeva za trajno oduzimanje

Član 36

Nakon pravosnažnosti presude kojom je okrivljeni oglašen krivim za krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona, državni tužilac, najkasnije u roku od šest mjeseci, podnosi zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću od imaoca koji vjerodostojnim ispravama ili na drugi način ne učini vjerovatnim da je porijeklo imovinske koristi zakonito (konfiskacija).

U slučaju iz člana 2 stav 2 ovog zakona, po okončanju finansijske istrage iz člana 13 ovog zakona, a najkasnije do isteka roka od šest mjeseci od okončanja finansijske istrage iz člana 13 ovog zakona, državni tužilac podnosi zahtjev za trajno oduzimanje imovine stečene kriminalnom djelatnošću (konfiskacija).

U slučaju iz člana 9 ovog zakona, zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću može se podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od pravosnažnosti odluke kojom je utvrđeno postojanje okolnosti koje trajno isključuju krivično gonjenje, odnosno kojom je utvrđeno da se krivični postupak ne može nastaviti zbog smrti, bolesti, bjekstva, imuniteta, amnestije, odnosno pomilovanja učinioca krivičnog djela ili zastare krivičnog gonjenja.

Izuzetno od st. 1, 2 i 3 ovog člana, državni tužilac može, iz opravdanih razloga, da zahtijeva produženje roka za podnošenje zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću od rukovodioca neposredno višeg državnog tužilaštva, a najduže za jednu godinu.

O zahtjevu iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, odlučuje vijeće iz člana 24 stav 2 ovog zakona, na glavnom ročištu iz člana 40 ovog zakona.

Podnošenje zahtjeva za trajno oduzimanje u slučaju otkrivanja nove imovinske koristi

Član 37

Ako se u toku postupka po zahtjevu za trajno oduzimanje imovinske koristi otkrije nova imovinska korist za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću, državni tužilac će podnijeti dopunu zahtjeva iz člana 36 ovog zakona u odnosu na tu imovinsku korist.

Ako se nakon pravosnažnog okončanja postupka po zahtjevu za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, a najkasnije do isteka rokova iz člana 36 ovog zakona, otkrije nova imovinska korist za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću, državni tužilac može podnijeti novi zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću u odnosu na tu imovinsku korist.

Sadržaj zahtjeva

Član 38

Zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću sadrži:

1) podatke o pravosnažnoj presudi, odnosno odluci iz člana 36 st. 1 i 3 ovog zakona ili podatke o rješenju kojim se optužnica potvrđuje, odnosno zakazanom glavnom pretresu u skraćenom postupku u slučaju iz člana 36 stav 2 ovog zakona;

2) podatke o imaocu, odnosno vlasniku;

3) podatke o imovinskoj koristi koju treba oduzeti;

4) dokaze o imovini koju imalac posjeduje i o njegovim zakonitim prihodima;

5) dokaze da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću, odnosno razloge koji ukazuju na očiglednu nesrazmjernost između vrijednosti imovine nakon umanjavanja za plaćene poreze i druge dažbine i zakonitih prihoda imaoca.

Zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću koji je podnijen protiv pravnog sljedbenika, pored podataka iz stava 1 ovog člana, sadrži i dokaze da se radi o imovinskoj koristi koja je stečena kriminalnom djelatnošću, a zahtjev protiv trećih lica sadrži i dokaze daje imovinska korist prenijeta bez naknade ili uz naknadu ako je treće lice znalo da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću ili je moglo ili bilo dužno da zna da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću.

Uz zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi dostavljaju se spisi finansijske istrage.

Pripremno ročište

Član 39

Sud će, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz člana 36 ovog zakona, zakazati pripremno ročište radi predlaganja dokaza i određivanja pitanja koja će se raspravljati na glavnom ročištu.

Na pripremno ročište sud će pozvati državnog tužioca, imaoca i njegovog branioca, odnosno punomoćnika. Poziv se dostavlja imaocu na poznatu adresu, odnosno sjedište pozvanog lica, uz upozorenje da će se ročište održati i u slučaju njegovog odsustva.

Ako je poziv dostavljen neposredno imaocu ili braniocu odnosno punomoćniku, smatra se da je time izvršeno uredno dostavljanje imaocu. U slučaju da se poziv ne može dostaviti na ovaj način, sud će imaocu postaviti punomoćnika po službenoj dužnosti za postupak trajnog oduzimanja imovinske koristi.

Imaocu će se poziv dostaviti najmanje osam dana prije održavanja ročišta, a u opravdanim slučajevima ovaj rok se može produžiti na 15 dana.

U pozivu će sud pozvati lica iz stava 2 ovog člana da na pripremnom ročištu iznesu činjenice i predlože dokaze na kojima se zasniva ili kojima se osporava zahtjev državnog tužioca.

Glavno ročište

Član 40

Sud će održati glavno ročište u roku od dva mjeseca od dana održavanja pripremnog ročišta.

Ako postoje okolnosti na osnovu kojih se može zaključiti da neki dokaz neće moći da se pribavi u roku iz stava 1 ovog člana ili ako dokaz treba da se pribavi iz druge države, dan održavanja glavnog ročišta može se odložiti, najduže za još dva mjeseca.

Po proteku roka od četiri mjeseca od dana održavanja pripremnog ročišta, glavno ročište će se održati bez obzira što dokaz iz stava 2 ovog člana nije pribavljen.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, sud može odložiti održavanje glavnog ročišta ako se radi o odlučujućem dokazu.

Poziv Član 41

Na glavno ročište sud poziva državnog tužioca, imaoca i njegovog branioca, odnosno punomoćnika i, po potrebi, druga lica.

Imaocu, braniocu odnosno punomoćniku i drugim licima poziv se dostavlja na poznatu adresu, odnosno sjedište pozvanog pravnog lica, uz upozorenje da će se ročište održati i u slučaju njihovog odsustva.

Imaocu će se poziv dostaviti najmanje 15 dana prije održavanja ročišta.

Dokazivanje Član 42

Glavno ročište počinje izlaganjem sadržine zahtjeva državnog tužioca i održava se, po pravilu, bez prekidanja i odlaganja.

Ako je predmet zahtjeva imovina okrivljenog, državni tužilac iznosi dokaze o imovini okrivljenog, o njegovim zakonitim prihodima i okolnostima koje ukazuju na postojanje očigledne nesrazmjere između vrijednosti imovine nakon umanjjenja za plaćene poreze i druge dažbine i zakonitih prihoda.

Okrivljeni, odnosno njegov branilac izjašnjavaju se o navodima državnog tužioca iz st. 1 i 2 ovog člana.

Ako je predmet zahtjeva imovina pravnog sljedbenika, člana porodice okrivljenog ili trećeg lica, državni tužilac iznosi dokaze da je pravni sljedbenik naslijedio imovinsku korist stečenu kriminalnom djelatnošću, odnosno da je prenijeta na člana porodice okrivljenog ili treće lice bez naknade ili uz naknadu koja očigledno ne odgovara stvarnoj vrijednosti, u cilju onemogućavanja oduzimanja.

Pravni sljedbenik, član porodice okrivljenog, treće lica, odnosno njihovi punomoćnici izjašnjavaju se o navodima državnog tužioca iz st. 1 i 4 ovog člana.

Rješenje Član 43

Po okončanju glavnog ročišta sud donosi rješenje kojim usvaja ili odbija zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi.

Prilikom donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana sud će posebno cijeniti objektivnu mogućnost pribavljanja dokaza od strane imaoca.

Rješenje o trajnom oduzimanju imovinske koristi sadrži podatke o imaocu, zakonski naziv krivičnog djela iz presude, odnosno okolnosti iz člana 9 stav 1 ovog zakona ili podatke o rješenju kojim se optužnica potvrđuje odnosno zakazanom glavnom pretresu u skraćenom postupku u slučaju iz člana 36 stav 2 ovog zakona, podatke o imovinskoj koristi i vrijednosti imovinske koristi koja se oduzima od imaoca ako je imalac raspolagao imovinom i odluku o troškovima upravljanja imovinskom koristi za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja, imovinsko-pravnom zahtjevu oštećenog i troškovima zastupanja i potraživanju ili drugom pravu savjesnog trećeg lica.

Rješenje iz stava 1 ovog člana sud će dostaviti imaocu, njegovom braniocu odnosno punomoćniku, savjesnom trećem licu i njegovom punomoćniku, državnom tužiocu, oštećenom i njegovom punomoćniku i nadležnom organu.

Ako je rješenjem iz stava 3 ovog člana odlučeno o troškovima upravljanja imovinskom koristi za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja i troškovima punomoćnika iz člana 39 stav 3 ovog zakona i troškovima privremenog zastupnika iz člana 48 stav 2 ovog zakona, a ti troškovi se ne mogu naplatiti od imaoca, sud će u rješenju o trajnom oduzimanju imovinske koristi taj iznos izdvojiti iz oduzete imovinske koristi.

Imovinskopравни zahtjev

Član 44

Ako je pravosnažnom presudom odlučeno o imovinsko-pravnom zahtjevu oštećenog, a presuda nije izvršena, sud će u rješenju o trajnom oduzimanju imovinske koristi taj iznos izdvojiti iz oduzete koristi ili izdvojiti dio imovine radi namirenja imovinsko-pravnog zahtjeva, a ako o imovinsko-pravnom zahtjevu nije odlučeno, sud može rješenjem izdvojiti dio imovine radi namirenja imovinsko-pravnog zahtjeva.

Pravo na žalbu

Član 45

Protiv rješenja iz člana 43 stav 1 ovog zakona, imalac, njegov branilac, odnosno punomoćnik, oštećeni i njegov punomoćnik ili državni tužilac mogu izjaviti žalbu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

O žalbi iz stava 1 ovog člana odlučuje nadležni drugostepeni sud.

Odluka po žalbi

Član 46

Odlučujući po žalbi drugostepeni sud može žalbu odbaciti kao neblagovremenu ili nedozvoljenu, odbiti žalbu kao neosnovanu ili usvojiti žalbu i rješenje preinačiti ili ukinuti i predmet vratiti na ponovno odlučivanje.

Ako je u istom predmetu rješenje već jednom bilo ukinuto, drugostepeni sud će zakazati ročište i odlučiti po žalbi, pri čemu rješenje ne može biti ukinuto i predmet vraćen na ponovno odlučivanje prvostepenom sudu.

Na zakazivanje i održavanje ročišta iz stava 2 ovog člana, primjenjuju se odredbe člana 31 ovog zakona.

Ponavljanje postupka

Član 47

Postupak koji je u skladu sa ovim zakonom okončan pravosnažnom odlukom može se na zahtjev državnog tužioca, imaoca, odnosno branioca ponoviti u skladu sa čl. 424 do 432 Zakonika o krivičnom postupku.

Dostavljanje

Član 48

U postupku određivanja privremene mjere obezbjeđenja, privremenog i trajnog oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću pozive, pismena i odluke sud će dostaviti strankama u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku kojima se uređuje lično dostavljanje.

Ako se poziv, pismeno ili odluka ne može uručiti imaocu, sud će postaviti privremenog zastupnika koji je ovlašćen da u ime i za račun imaoca preduzima radnje radi zaštite njegovih interesa.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, poziv, pismeno ili odluka će se istaći i na oglasnoj tabli suda.

Shodna primjena

Član 49

U postupku po zahtjevu za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću shodno se primjenjuju odredbe Zakonika o krivičnom postupku kojima se uređuju prava osumnjičenog, odnosno okrivljenog.

VII. ZAŠTITA SAVJESNIH TREĆIH LICA I UTICAJ NA DRUGE POSTUPKE

Socijalna zaštita

Član 50

Odluka o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ne isključuje ostvarivanje prava iz socijalne i dječje zaštite, u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna i dječja zaštita.

Zaštita oštećenog

Član 51

Ako je u krivičnom postupku zbog krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona ili u parničnom postupku donijeta pravosnažna odluka kojom je usvojen imovinskopravni zahtjev oštećenog, sud će na zahtjev oštećenog u rješenju o trajnom oduzimanju imovinske koristi odlučiti da će se imovinskopravni zahtjev namiriti iz oduzete imovinske koristi, ako se do pravosnažnosti rješenja na drugi način imovinskopravni zahtjev ne namiri.

Ako je u toku parnični postupak radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahtjeva zbog krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona, sud će na zahtjev oštećenog u rješenju o trajnom oduzimanju imovinske koristi odrediti da se sredstva u visini imovinsko-pravnog zahtjeva izdvoje i posebno čuvaju ili deponuju na poseban račun.

Ako se u postupku iz stava 2 ovog člana donese presuda kojom je usvojen imovinskopravni zahtjev, izvršenje će se sprovesti na izdvojenim ili deponovanim sredstvima ako imovinskopravni zahtjev nije na drugi način namiren.

Prava savjesnih trećih lica

Član 52

Oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ne utiče na prava koja na toj imovini ima savjesno treće lice.

Savjesno treće lice može stupiti u postupak koji se vodi u skladu sa ovim zakonom do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Savjesno treće lice može da podnese predlog za ukidanje ili izmjenu privremene mjere obezbjeđenja, učestvuje u raspravi na ročištima, podnese žalbu protiv rješenja kojim se određuje privremena mjera obezbjeđenja, privremeno oduzimanje pokretne imovine ili trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i preduzme druge radnje u skladu sa ovim zakonom.

Ako savjesno treće lice ne stupi u postupak koji se vodi u skladu sa ovim zakonom do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, a upoznato je sa pokretanjem postupka, gubi pravo da traži namirenje iz oduzete imovinske koristi.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, savjesno teće lice može, podnošenjem obrazloženog zahtjeva, naknadno ostvariti pravo da traži namirenje potraživanja iz oduzete imovinske koristi ako dokaže da njegovo nestupanje u postupak do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću nije uzrokovano njegovom krivicom.

O zahtjevu iz stava 5 ovog člana odlučuje sud koji je donio odluku o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Namirenje potraživanja savjesnih trećih lica

Član 53

Savjesno treće lice čije je potraživanje ili drugo pravo utvrđeno pravosnažnom odlukom o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću može, u roku od dva mjeseca od dana prijema pravosnažne odluke, podnijeti zahtjev nadležnom organu radi namirenja svog potraživanja ili ostvarivanja drugog prava iz oduzete imovinske koristi.

U slučaju iz člana 52 stav 5 ovog zakona, ako nadležni sud prihvati zahtjev za naknadno ostvarenje prava da traži namirenje potraživanja iz oduzete imovinske koristi, savjesno treće lice može, u roku od mjesec dana, podnijeti zahtjev nadležnom organu radi namirenja svog potraživanja ili ostvarivanja drugog prava iz oduzete imovinske koristi.

Ako ukupna vrijednost potraživanja iz st. 1 i 2 ovog člana prelazi vrijednost oduzete imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, nadležni organ će savjesnom trećem licu ponuditi namirenje shodnom primjenom pravila namirenja povjerilaca u stečajnom postupku.

Ako savjesno treće lice ne prihvati ponudu iz stava 3 ovog člana, može u roku od dva mjeseca podnijeti zahtjev sudu koji je donio odluku o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću da donese rješenje o namirenju potraživanja iz stava 1 ovog člana. Sud će namirenje odrediti shodnom primjenom zakona kojim se uređuje namirenje povjerilaca u stečajnom postupku.

Protiv odluke iz stava 4 ovog člana može se podnijeti žalba drugostepenom sudu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Uticaj na druge postupke

Član 54

Nakon određivanja privremene mjere obezbjeđenja u skladu sa ovim zakonom ne može se započeti postupak protiv imaoaca za prinudnu naplatu poreskog potraživanja, postupak izvršenja ili dobrovoljne likvidacije privrednog društva niti drugi postupak radi namirenja potraživanja iz imovinske koristi koja je predmet oduzimanja, osim postupka za ostvarivanje imovinsko-pravnog zahtjeva oštećenog.

Započeti postupci iz stava 1 ovog člana prekidaju se do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Za vrijeme od određivanja privremene mjere obezbjeđenja u skladu sa ovim zakonom do donošenja odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, prekida se rok zastarjelosti i zakonski rokovi za preduzimanje radnji u postupcima iz stava 1 ovog člana.

Postupak iz stava 1 ovog člana može se nastaviti po pravosnažnosti odluke o zahtjevu za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću.

Uticaj na stečajni postupak

Član 55

Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka ne utiču na primjenu ovog zakona.

U slučaju otvaranja stečajnog postupka Crna Gora je:

- razlučni povjerilac imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću u odnosu na koju je donijeta privremena mjera obezbjeđenja, čija je zabilježba upisana u javni registar;
- izlučni povjerilac imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, koja je trajno oduzeta u skladu sa odredbama ovog zakona.

Danom otvaranja stečajnog postupka prema pravnom licu koje je imalac imovinske koristi koja je privremeno oduzeta stiču se uslovi za podnošenje izlučne tužbe u pogledu te koristi, kao kad se radi o dospjelim iznosima.

VIII. UPRAVLJANJE ODUZETOM IMOVINSKOM KORISTI

1. Poslovi upravljanja oduzetom imovinskom koristi

Upravljanje oduzetom imovinskom koristi

Član 56

Upravljanje oduzetom imovinskom koristi obuhvata:

- 1) izvršavanje privremenih mjera obezbjeđenja određenih u skladu sa ovim zakonom, odnosno Zakonikom o krivičnom postupku;
- 2) izvršavanje odluka o privremenom oduzimanju pokretne imovine i trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću;
- 3) izvršavanje odluka o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, predmeta krivičnog djela i predmeta privremeno oduzetih u krivičnom i prekršajnom postupku i odluke o imovini datoj na ime jemstva;
- 4) procjenu vrijednosti oduzete imovinske koristi za potrebe upravljanja imovinskom koristi;
- 5) davanje u zakup oduzete imovinske koristi ili povjeravanje na upravljanje u skladu sa ovim zakonom;
- 6) davanje oduzete imovinske koristi na korišćenje bez naknade;
- 7) čuvanje, skladištenje, prodaju i povraćaj oduzete imovinske koristi;
- 8) deponovanje oduzetih novčanih sredstava i sredstava dobijenih od prodaje oduzete imovinske koristi u skladu sa zakonom;
- 9) uništavanje oduzete imovinske koristi u skladu sa zakonom;
- 10) vođenje evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi i sudskim postupcima u kojima je oduzeta, kao i o privremenim mjerama obezbjeđenja;
- 11) druge poslove u skladu sa zakonom.

U izvršavanju odluka iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, policija pruža pomoć nadležnom organu.

Način upravljanja

Član 57

Poslove upravljanja iz člana 56 ovog zakona, nadležni organ vrši po službenoj dužnosti ili po odluci suda, sa pažnjom dobrog domaćina, na način koji garantuje najveći stepen očuvanja vrijednosti oduzete imovinske koristi, uz najniže troškove.

Dostavljanje odluka i podataka

Član 58

Odluke iz člana 56 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, kao i podatke neophodne za izvršavanje poslova upravljanja oduzetom imovinskom koristi sud, drugi organi i pravna lica dostavljaju nadležnom organu, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja odluke, odnosno pribavljanja podatka.

Zapisnik

Član 59

O preuzimanju oduzete imovinske koristi sačinjava se zapisnik, koji sadrži:

- 1) naziv suda koji je donio odluku iz člana 56 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, broj predmeta, odnosno odluke i datum donošenja;
- 2) ime, prezime i adresu lica, odnosno naziv i sjedište pravnog lica, od kojeg je imovinska korist oduzeta;
- 3) svojstvo lica od koga je imovinska korist oduzeta;
- 4) podatke o oduzetoj imovinskoj koristi i stanju u kojem se ta imovinska korist nalazi;
- 5) podatke o vrijednosti oduzete imovinske koristi;
- 6) podatke o mjestu gdje se oduzeta imovinska korist nalazi;

- 7) potpis ovlašćenog lica; i
- 8) druge podatke o oduzetoj imovinskoj koristi.

Službena legitimacija

Član 60

Starješini nadležnog organa, pomoćniku starješine i drugim zaposlenim u nadležnom organu koji su ovlašćeni da obavljaju poslove iz člana 56 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona se, radi vršenja tih poslova, izdaje službena legitimacija.

Službenu legitimaciju iz stava 1 ovog člana izdaje organ državne uprave nadležan za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo), na propisanom obrascu.

Sadržaj i obrazac službene legitimacije propisuje Ministarstvo.

2. Izvršenje privremenih mjera obezbjeđenja i odluka o privremenom oduzimanju pokretne imovine i trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno pribavljene krivičnim djelom

Zabrana raspolaganja nepokretnosti i/ili korišćenja nepokretnosti

Član 61

Ako je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, nadležni organ će odmah po prijemu rješenja o određivanju te mjere donijeti naredbu o izvršenju.

Naredbu iz stava 1 ovog člana, zajedno sa rješenjem o određivanju privremene mjere obezbjeđenja nadležni organ će, bez odlaganja, dostaviti:

- 1) organu uprave nadležnom za vođenje katastra nepokretnosti; i
- 2) licu na koje se mjera odnosi, njegovom braniocu ili punomoćniku.

Organ i lice, branilac odnosno punomoćnik iz stava 2 ovog člana dužni su da postupe po naredbi iz stava 1 ovog člana, pri čemu organ postupa u skladu sa odredbama zakona na osnovu kojeg obavlja poslove.

U slučaju određivanja privremene mjere obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 2 ovog zakona, imalac nepokretnosti ima pravo da nepokretnost koristi u skladu sa njenom namjenom, pod uslovom da:

- 1) ne otuđuje, ne opterećuje i ne daje nepokretnost na korišćenje drugom licu;
- 2) ne preduzima radnje kojima bi se umanjila vrijednost nepokretnosti ili promijenila njena namjena;
- 3) omogućava nadležnom organu vršenje kontrole radi zaštite vrijednosti imovine.

Ako sud, izuzetno, radi sprečavanja propadanja imovine ili znatnog umanjenja njene vrijednosti, odredi privremenu mjeru obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 1 ovog zakona, u rješenju će se izričito navesti razlozi za određivanje te mjere.

Na sprovođenje naredbe iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Nalog kreditnoj, finansijskoj i drugoj sličnoj instituciji, zabrana raspolaganja potraživanjem i zabrana otuđenja i opterećenja akcija

Član 62

Ako je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tač. 3, 4 i 5 ovog zakona, nadležni organ će odmah po prijemu rješenja o određivanju te mjere donijeti naredbu o izvršenju.

Naredbu iz stava 1 ovog člana, zajedno sa rješenjem o određivanju privremene mjere obezbjeđenja nadležni organ, bez odlaganja, dostaviće pravnom licu koje vodi javni registar ili evidenciju o imovinskoj koristi koja je predmet privremene mjere obezbjeđenja ili kod kojeg se vodi račun lica na koje se privremena mjera obezbjeđenja odnosi.

Pravno lice iz stava 2 ovog člana dužno je da postupi po naredbi nadležnog organa., u skladu sa odredbama zakona na osnovu kojeg pravno lice obavlja poslove.

Na sprovođenje naredbe iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Zabrana korišćenja ili raspolaganja pravima na osnovu akcija i udjela

Član 63

Ako je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 6 ovog zakona, nadležni organ će odmah po prijemu rješenja o određivanju te mjere donijeti naredbu o izvršenju.

Na dostavljanje naredbe iz stava 1 ovog člana obaveze organa, odnosno pravnog lica koje vodi javne evidencije o akcijama ili udjelima u privrednom društvu i drugim hartijama od vrijednosti i sprovođenje naredbe, shodno se primjenjuju odredbe člana 62 ovog zakona.

U slučaju određivanja privremene mjere obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 6 ovog zakona, nadležni organ može odrediti lice koje će zastupati interese manjinskog vlasnika akcija ili udjela u privrednom društvu.

Lice iz stava 3 ovog člana određuje se iz reda nezavisnih stručnih lica sa odgovarajućim iskustvom iz oblasti upravljanja privrednim društvima, finansija ili prava, za koje ne postoji sukob interesa u odnosu na imovinu u odnosu na koju je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 6 ovog zakona.

Lice iz stava 3 ovog člana podnosi nadležnom organu i sudu koji je donio rješenje o određivanju privremene mjere iz člana 22 stav 1 tačka 6 ovog zakona, jednom u tri mjeseca, izvještaj o zastupanju interesa manjinskog vlasnika akcija ili udjela u privrednom društvu.

Privremena uprava u privrednom društvu

Član 64

Ako je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 7 ovog zakona, koja se odnosi na akcionarsko društvo, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na predlog nadležnog organa imenuje privremeni upravni odbor od tri člana i privremenog upravnika.

Privremeni upravni odbor iz stava 1 ovog člana preuzima ovlašćenja skupštine i odbora direktora akcionarskog društva, a privremeni upravnik preuzima ovlašćenja izvršnog direktora.

Ako je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 7 ovog zakona, koja se odnosi na drugi oblik organizovanja privrednog društva, Vlada na predlog nadležnog organa imenuje privremenog upravnika koji preuzima ovlašćenja organa društva.

Za člana privremenog upravnog odbora i privremenog upravnika iz st. 1 i 3 ovog člana ne može biti imenovano lice:

- 1) kome je izrečena mjera bezbjednosti zabrana vršenja poziva, djelatnosti i dužnosti;
- 2) koje ima potraživanje ili obavezu prema privrednom društvu u kojem je uvedena privremena uprava;
- 3) koje je u prethodnoj godini bilo član organa upravljanja ili drugo ovlašćeno lice u privrednom društvu u kojem je uvedena privremena uprava;
- 4) koje je srodnik po krvi u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili srodnik po tazbini zaključno do drugog stepena ili je bračni ili vanbračni supružnik, partner u zajednici života lica istog pola, bez obzira da li je brak ili zajednica života prestala, imaoca ili člana organa upravljanja privrednog društva u kojem je uvedena privremena uprava;
- 5) koje je kao službeno lice učestvovalo u postupku oduzimanja imovinske koristi u skladu sa ovim zakonom ili za koje postoje drugi važni razlozi koji ukazuju na postojanje sukoba interesa u odnosu na privredno društvo u kojem je uvedena privremena uprava;
- 6) koje je branilac, odnosno punomoćnik imaoca;
- 7) koje je povezano sa imaocem.

Nadzor nad radom privremenog upravnog odbora i privremenog upravnika iz st. 1 i 3 ovog člana vrši nadležni organ.

Privremeni upravni odbor ili privremeni upravnik iz st. 1 i 3 ovog člana podnosi nadležnom organu i sudu koji je donio rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 7 ovog zakona, jednom u tri mjeseca, izvještaj o poslovanju privrednog društva u kojem je uvedena privremena uprava.

Zabrana raspolaganja i/ili korišćenja pokretnih stvari

Član 65

Ako je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tačka 8 ovog zakona, nadležni organ će odmah po prijemu rješenja o određivanju te mjere donijeti naredbu o izvršenju.

Naredbu iz stava 1 ovog člana, zajedno sa rješenjem o određivanju privremene mjere obezbjeđenja nadležni organ, bez odlaganja, dostaviće organu nadležnom za vođenje odgovarajućeg registra.

Organ iz stava 2 ovog člana dužan je da postupi po naredbi iz stava 1 ovog člana.

Na sprovođenje naredbe iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

Izvršenje odluke o privremenom oduzimanju pokretne imovine

Član 66

Na izvršenje odluke o privremenom oduzimanju pokretne imovine shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

Izvršenje odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno pribavljene krivičnim djelom

Član 67

Trajno oduzeta imovinska korist postaje državna imovina i na izvršenje odluka o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću primjenjuje se zakon kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

Na raspolaganje oduzetom imovinskom koristi primjenjuje se zakon kojim se uređuje državna imovina.

Imovinom iz stava 1 ovog člana raspolaže Vlada, i to u vrijednosti od:

- 40% te imovine za potrebe Ministarstva, od čega najmanje polovina za potrebe zaštite i podrške žrtvama krivičnih djela;
- 20% te imovine za potrebe državnih organa koji, u okviru svoje nadležnosti, preduzimaju radnje na otkrivanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, sprovođenju finansijskih istraga i izviđaja, kao i u postupcima privremenog i trajnog oduzimanja imovinske koristi;
- 20% te imovine za potrebe nadležnog organa, radi modernizacije sistema upravljanja oduzetom imovinskom koristi, a naročito evidencije iz člana 83 ovog zakona; i
- 20% te imovine za potrebe obezbjeđivanja sredstava u skladu sa zakonom kojim se uređuje ostvarivanje prava na privremeno izdržavanje djece.

3. Procjena vrijednosti, davanje u zakup i na korišćenje bez naknade oduzete imovinske koristi

Procjena vrijednosti oduzete imovinske koristi

Član 68

Nadležni organ vrši procjenu vrijednosti oduzete imovinske koristi za potrebe upravljanja imovinskom koristi (davanje u zakup, davanje na korišćenje bez naknade i prodaja) ili na zahtjev suda.

Nadležni organ vrši i procjenu posebnih okolnosti koje su od važnosti za upravljanje oduzetom imovinskom koristi, uključujući procjenu troškova čuvanja, upravljanja i održavanja oduzete imovinske koristi kad je to opravdano prirodom oduzete imovinske koristi.

Procjenu vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana može da vrši stručno lice zaposleno u nadležnom organu.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, nadležni organ može radi vršenja procjene iz st. 1 i 2 ovog člana angažovati stručno lice, organizaciju ili instituciju, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Davanje oduzete imovinske koristi u zakup ili na korišćenje bez naknade

Član 69

Nadležni organ može imovinsku korist za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, dati u zakup ili povjeriti na upravljanje licu koje nije povezano sa imaoцем, odnosno vlasnikom, državnim organima i organima lokalne samouprave, pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja, humanitarnim i nevladinim organizacijama ili drugim pravnim subjektima.

Nadležni organ može kuću ili stan za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, dati na korišćenje bez naknade bračnom ili vanbračnom supružniku ili partneru u zajednici života lica istog pola, djeci i roditeljima imaoца, odnosno vlasnika ako su u vrijeme oduzimanja stanovali u privremeno oduzetoj kući ili stanu.

Novčana sredstva dobijena davanjem u zakup oduzete imovinske koristi uplaćuju se na poseban račun nadležnog organa i koriste se za pokrivanje troškova upravljanja i održavanja oduzete imovinske koristi.

Nadležni organ može državnom organu, odnosno organu državne uprave dati na korišćenje, bez naknade, privremeno oduzetu pokretnu imovinu ako je to potrebno u cilju zaštite bezbjednosti ličnosti koja se štiti u skladu sa propisom kojim se određuju ličnosti, objekti i prostori koje obezbjeđuje policija.

O preduzetim radnjama iz st. 1, 2 i 4 ovog člana nadležni organ, bez odlaganja, obaveštava sud koji je donio rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tač. 1 i 2, odnosno člana 22 stav 2 ovog zakona. Način davanja u zakup privremeno oduzete imovinske koristi propisuje Vlada.

4. Čuvanje, skladištenje i prodaja oduzete imovinske koristi

Čuvanje i skladištenje oduzete imovinske koristi

Član 70

Privremeno oduzetu imovinsku korist od istorijske, umjetničke i naučne vrijednosti nadležni organ predaje na čuvanje ustanovama specijalizovanim za čuvanje takve imovine, do pravosnažnosti odluke.

Privremeno oduzeti predmeti od plemenitih metala, dragog ili poludragog kamenja, bisera i drugih predmeta od vrijednosti nadležni organ predaje na čuvanje Centralnoj banci Crne Gore.

Privremeno oduzeto oružje nadležni organ predaje na čuvanje organu državne uprave nadležnom za unutrašnje poslove, osim starog oružja koje se predaje na čuvanje muzeju.

Nadležni organ može zaključiti ugovor sa fizičkim ili pravnim licem kojem predaje na čuvanje i skladištenje oduzetu imovinsku korist.

Trajno oduzeta imovinska korist iz stava 1 ovog člana i trajno oduzeto staro oružje iz stava 3 ovog člana, kao državna imovina, povjerava se na čuvanje ustanovi specijalizovanoj za čuvanje takve imovine koju odredi organ državne uprave nadležan za poslove kulture.

Trajno oduzeta imovinska korist iz stava 2 ovog člana, kao državna imovina čuva se u sefu kod Centralne banke Crne Gore na osnovu ugovora o zakupu sefa koji zaključuju nadležni organ i Centralna banka Crne Gore.

Prodaja pokretne imovine

Član 71

Nadležni organ može prodati pokretnu imovinu za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 2 ovog zakona, ako:

- procijenjeni troškovi čuvanja, upravljanja i održavanja značajno prevazilaze vrijednost te imovine;
- toj imovini prijeti opasnost od propadanja.

Prodaja iz stava 1 ovog člana sprovodi se javnim nadmetanjem, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

O prodaji iz stava 1 ovog člana nadležni organ, bez odlaganja, obavještava sud koji je donio rješenje o određivanju privremene mjere obezbjeđenja iz člana 22 stav 2 ovog zakona.

U slučaju da prodaja iz stava 2 ovog člana nije uspjela, prodaja se može izvršiti neposrednom pogodbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, a ako ni ta prodaja ne uspije, oduzeta pokretna imovina se može pokloniti u humanitarne svrhe, povjeriti na korišćenje državnom organu, odnosno organu državne uprave ili uništiti.

Vrijednost imovine iz stava 1 ovog člana utvrđuje nadležni organ.

Hartije od vrijednosti

Član 72

Upravljanje i prodaja hartija od vrijednosti vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju hartije od vrijednosti.

U slučaju kad je određeno privremeno oduzimanje hartija od vrijednosti, nadležni organ vrši zabilježbu zabrane raspolaganja i otuđenja tih hartija u Centralnoj Depozitarnoj Agenciji.

Radi praćenja kretanja tržišne vrijednosti hartija od vrijednosti za koje je određeno privremeno oduzimanje, nadležni organ može angažovati ovlašćenog učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

Lice iz stava 3 ovog člana je dužno da nadležnom organu dostavlja periodične izvještaje o kretanju tržišne vrijednosti hartija od vrijednosti za koje je određeno privremeno oduzimanje jednom u tri mjeseca, kao i vanredne izvještaje u slučaju značajnih tržišnih promjena koje mogu dovesti do bitnog umanjenja tržišne vrijednosti hartija od vrijednosti za koje je određeno privremeno oduzimanje.

Na osnovu izvještaja iz stava 4 ovog člana, nadležni organ može, uz prethodno odobrenje suda koji je donio rješenje o određivanju privremenog oduzimanja hartija od vrijednosti, predložiti prodaju tih hartija od vrijednosti ako postoji rizik da će se njihova vrijednost znatno umanjiti.

Prodaja nepokretne imovine

Član 73

Nadležni organ može nepokretnu imovinu za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona prodati, uz saglasnost suda, ako:

- troškovi čuvanja, upravljanja i održavanja značajno prevazilaze vrijednost te imovine;
- toj imovini prijeti opasnost od propadanja.

O pokretanju postupka prodaje iz stava 1 ovog člana nadležni organ, bez odlaganja, obavještava imaoca i poziva ga da se izjasni, osim ako je nepoznat ili nedostupan ili ako postoje okolnosti iz stava 1 alineja 2 ovog člana.

Imalac ima pravo da od nadležnog organa zahtijeva pokretanje postupka prodaje nepokretne imovine iz stava 1 ovog člana ako postoje okolnosti iz stava 1 alineja 2 ovog člana, a nadležni organ nije pokrenuo postupak prodaje.

Vrijednost imovine iz stava 1 ovog člana utvrđuje nadležni organ.

Način prodaje nepokretne imovine za koju je određena privremena mjera obezbjeđenja iz člana 22 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona propisuje Vlada.

Ograničenja u raspolaganju

Član 74

Nadležni organ ne može oduzetu imovinsku korist predatu na čuvanje i skladištenje, dati u zakup ili prodati bračnom ili vanbračnom supružniku ili partneru u zajednici života lica istog pola imaoca, njegovom srodniku po krvi u pravoj liniji do bilo kojeg stepena, srodniku u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili srodniku po tazbini zaključno do drugog stepena, braniocu, odnosno punomoćniku imaoca, kao i privrednom društvu u kojem imalac posjeduje akcije u visini od najmanje 25% svih akcija ili kontroliše privredno društvo na osnovu dominantnog položaja u upravljanju privrednim društvom ili drugom povezanom licu sa imaoцем.

Prodaja lako kvarljive robe i životinja

Član 75

Nadležni organ može, bez javnog nadmetanja, prodati lako kvarljivu robu i životinje ili ih ustupiti u humanitarne svrhe.

Novčana sredstva dobijena prodajom privremeno oduzete imovinske koristi iz stava 1 ovog člana čuvaju se na posebnom računu nadležnog organa kao neoročeni depozit po najpovoljnijoj kamatnoj stopi do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi.

5. Povraćaj oduzete imovinske koristi i naknada štete

Povraćaj oduzete imovinske koristi

Član 76

Ako je u skladu sa ovim zakonom određena privremena mjera obezbjeđenja ili je određeno privremeno oduzimanje pokretne imovine, imalac ima pravo na povraćaj oduzete imovinske koristi i naknadu štete, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, u slučaju donošenja:

1) odluke kojom se odbija zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno pribavljene krivičnim djelom;

2) oslobađajuće ili odbijajuće presude za krivično djelo iz člana 2 stav 1 ovog zakona, odnosno za krivično djelo povodom kojeg je određena privremena mjera obezbjeđenja ili je određeno privremeno oduzimanje pokretne imovine.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, povraćaj imovinske koristi neće se izvršiti ako je podniet zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi iz člana 36 stav 2 ovog zakona i postupak po tom zahtjevu nije pravosnažno okončan, odnosno ako se takav zahtjev još uvijek može podnijeti u roku iz člana 36 stav 2 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, nadležni organ će bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema odluke kojom se odbija zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno pribavljene krivičnim djelom, vratiti privremeno oduzetu imovinsku korist.

U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, nadležni organ će bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema pravosnažne oslobađajuće ili odbijajuće presude, vratiti privremeno oduzetu imovinsku korist.

Tužba za naknadu štete može se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja pravosnažne odluke o odbijanju zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno pribavljene krivičnim djelom.

O povraćaju imovinske koristi iz st. 1, 3 i 4 ovog člana, sačinjava se zapisnik koji potpisuju starješina nadležnog organa i imalac.

Za naknadu štete iz stava 4 ovog člana, odgovorna je Crna Gora.

Obim povraćaja oduzete imovinske koristi

Član 77

U slučaju povraćaja oduzete imovinske koristi imaocu će se predati plodovi i sve ostale koristi ostvarene tokom upravljanja oduzetom imovinskom koristi.

Ako je u toku upravljanja oduzetom imovinskom koristi izvršena prodaja dijela ili cjelokupne imovinske koristi, nadležni organ je dužan da imaocu prenese iznos kupoprodajne cijene uvećan za iznos prosječne kamate koja se obračunava na depozite po viđenju u Crnoj Gori.

Ako je u toku upravljanja privremeno oduzeta imovinska korist poklonjena ili uništena, imalac ima pravo na naknadu štete u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Nadležni organ postupiće u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, u roku od 15 dana od dana dostavljanja pravosnažne odluke iz člana 76 stav 1 ovog zakona.

6. Deponovanje oduzetih novčanih sredstava i sredstava dobijenih od prodaje oduzete imovinske koristi

Deponovanje oduzetih novčanih sredstava

Član 78

Oduzeta novčana sredstva u eurima deponuju se na namjenski račun nadležnog organa koji se vodi kod organa državne uprave nadležnog za poslove finansija, do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju novčanih sredstava.

Oduzeta novčana sredstva, odnosno devize i efektivni strani novac uplaćuju se na namjenski račun nadležnog organa koji se vodi kod Centralne banke Crne Gore, do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju novčanih sredstava.

Deponovanje novčanih sredstava dobijenih od prodaje

Član 79

Sredstva dobijena prodajom pokretne imovine iz člana 71 ovog zakona i prodajom nepokretne imovine iz člana 73 ovog zakona, oročavaju se kod banke u Crnoj Gori kao depozit po viđenju, do pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovinske koristi.

Sredstva iz stava 1 ovog člana nadležni organ koristi za pokrivanje troškova upravljanja i održavanja oduzete imovinske koristi.

7. Uništavanje oduzete imovinske koristi

Uništavanje imovinske koristi

Član 80

Oduzeta imovinska korist koja se mora uništiti zbog zaštite života i zdravlja ljudi i životinja, zaštite životne sredine, bezbjedonosnih i drugih razloga, uništava se pod nadzorom nadležnih organa, u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, oduzeta imovinska korist neće se uništiti ako se može koristiti kao dokaz u krivičnom postupku ili u postupku oduzimanja imovinske koristi u skladu sa ovim zakonom, do pravosnažnog okončanja tih postupaka, odnosno do prestanka potrebe za njenim korišćenjem kao dokaza.

Troškovi uništenja imovinske koristi iz stava 1 ovog člana padaju na teret lica od koga je imovinska korist oduzeta.

U slučaju da je lice iz stava 3 ovog člana nepoznato ili nedostupno, troškovi uništenja padaju na teret nadležnog organa.

Ako se naknadno utvrdi identitet lica iz stava 3 ovog člana, odnosno to lice postane dostupno, nadležni organ ima pravo na naknadu troškova od tog lica.

Troškovi uništenja imovinske koristi koja je podložna kvarenju padaju na teret imaoca.

Troškovi upravljanja

Član 81

Troškovi čuvanja i održavanja oduzete imovinske koristi padaju na teret nadležnog organa, do pravosnažnosti odluke.

8. Upravljanje oduzetim predmetima krivičnog djela, predmetima privremeno oduzetim u krivičnom i prekršajnom postupku i imovinom datom na ime jemstva

Shodna primjena

Član 82

Odredbе ovog zakona koje se odnose na upravljanje oduzetom imovinskom koristi shodno se primjenjuju na upravljanje oduzetim predmetima krivičnog djela, predmetima privremeno oduzetim u krivičnom i prekršajnom postupku i imovinom datom na ime jemstva.

9. Vođenje evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi

Evidencija

Član 83

U evidenciju o oduzetoj imovinskoj koristi unose se podaci o:

1) pravosnažnim odlukama suda kojima su određene privremene mjere obezbjeđenja, privremeno oduzimanje pokretne imovine i trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno pribavljene krivičnim djelom - broj i datum donošenja, naziv suda i datum pravosnažnosti odluke;

2) krivičnom djelu iz člana 2 stav 1 ovog zakona, odnosno krivičnom djelu kojim je pribavljena imovinska korist - zakonski naziv krivičnog djela i član Krivičnog zakonika Crne Gore kojim je krivično djelo propisano;

3) vrsti i procijenjenoj vrijednosti oduzete imovinske koristi, i to:

- za pokretnu imovinu - popis stvari, njihova procijenjena vrijednost i mjesto gdje se te stvari nalaze;

- za nepokretnu imovinu - podaci o: površini nepokretnosti, objektima, pravima na nepokretnosti i organu kod kojeg je nepokretnost upisana u katastar nepokretnosti; vremenu na koje je imovinska korist oduzeta; imovinskoj koristi koja je povjerena na čuvanje i kome je povjerena; pokretnoj imovini koja je prodana u cilju očuvanja njene vrijednosti i vrijednosti za koju je prodana; prodaji trajno oduzete imovinske koristi; vrijednosti za koju je prodana; imovini koja je ustupljena bez naknade; imovini koja je uništena;

4) licu od kojeg je imovinska korist oduzeta - ime, prezime, jedinstveni matični broj i adresa fizičkog lica, odnosno naziv, sjedište i matični broj pravnog lica i svojstvo lica od koga je imovinska korist oduzeta;

5) povraćaju oduzete imovinske koristi - broj pravosnažne odluke suda kojom se odbija zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi i datum pravosnažnosti odluke; broj pravosnažne presude iz člana 76 stav 1 tačka 2 ovog zakona i datum pravosnažnosti presude i obim povraćaja oduzete imovinske koristi;

6) oduzetim predmetima krivičnog djela, predmetima privremeno oduzetim u krivičnom i prekršajnom postupku i imovini datoj na ime jemstva.

Evidencija iz stava 1 ovog člana, vodi se posebno za privremene mjere obezbjeđenja, privremeno oduzimanje pokretne imovine, trajno oduzetu imovinsku korist, oduzete predmete krivičnog djela, predmete privremeno oduzete u krivičnom i prekršajnom postupku i imovinu datu na ime jemstva.

Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se u obliku knjige sastavljene od listova čije su stranice numerisane i u elektronskom obliku.

Na vođenje evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi shodno se primjenjuju propisi o kancelarijskom poslovanju u organima državne uprave.

IX. MEĐUNARODNA SARADNJA

Osnov za međunarodnu saradnju

Član 84

Međunarodna saradnja u cilju oduzimanja i upravljanja oduzetom imovinskom koristi ostvaruje se u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Ako međunarodni ugovor ne postoji ili određena pitanja nijesu regulisana međunarodnim ugovorom, međunarodna saradnja ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da postoji uzajamnost ili se može očekivati da bi strana država izvršila zamolnicu za međunarodnu pravnu pomoć domaćeg pravosudnog organa.

Na pitanja međunarodne saradnje koja nijesu uređena ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima.

Dioba trajno oduzete imovinske koristi sa drugim državama može se urediti međunarodnim ugovorom.

Ako međunarodni ugovor ne postoji, dioba trajno oduzete imovinske koristi vrši se za svaki slučaj pojedinačno, prema objektivnim i transparentnim kriterijumima, naročito uzimajući u obzir doprinos svake države u otkrivanju, finansijskoj istrazi, privremenom obezbjeđivanju i trajnom oduzimanju imovinske koristi.

Obim međunarodne saradnje

Član 85

Međunarodna saradnja u smislu ovog zakona obuhvata identifikaciju, praćenje i otkrivanje imovinske koristi, određivanje privremene mjere obezbjeđenja, privremeno oduzimanje pokretne imovine, trajno oduzimanje imovinske koristi i upravljanje oduzetom imovinskom koristi.

Organizaciona jedinica policije nadležna za finansijsku istragu postupa po zahtjevima u skladu sa Odlukom Savjeta 2007/845/JHA od 6. decembra 2007. godine o saradji između kancelarija za oduzimanje imovinske koristi država članica u oblasti praćenja i identifikovanja imovinske koristi stečene krivičnim djelom ili druge imovine povezane sa krivičnim djelom.

Dostavljanje molbe za saradnju

Član 86

Molba nadležnog organa druge države za međunarodnu saradnju dostavlja se nadležnom organu Crne Gore preko Ministarstva.

Na način iz stava 1 ovog člana molba nadležnog organa Crne Gore dostavlja se nadležnom organu druge države.

Sadržaj molbe za saradnju

Član 87

Molba za međunarodnu saradnju sadrži:

- 1) naziv organa koji podnosi molbu;
- 2) pravni osnov za pružanje međunarodne saradnje;
- 3) podatke o licu na koje se molba odnosi (ime, datum i mjesto rođenja, državljanstvo i boravište), a ako se radi o pravnom licu i podatke o sjedištu pravnog lica;
- 4) podatke o imovinskoj koristi u vezi sa kojom se traži saradnja i njenoj povezanosti sa licem iz stava 1 tačka 3 ovog člana;

5) konkretne radnje koje bi trebalo preduzeti; i

6) izvod iz teksta zakona druge države koji predstavlja osnov za preduzimanje određenih mjera.

Molba za međunarodnu saradnju koja se odnosi na otkrivanje imovinske koristi, zabranu raspolaganja imovinskom koristi ili oduzimanje imovinske koristi, pored podataka iz stava 1 ovog člana sadrži i okolnosti iz kojih proizilazi da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, uz molbu se prilažu dokazi da je pokrenut krivični postupak zbog krivičnog djela iz člana 2 stav 1 ovog zakona ili da je pokrenut finansijski izviđaj, odnosno finansijska istraga.

Uz molbu za sprovođenje trajnog oduzimanja imovinske koristi prilaže se pravosnažna odluka o trajnom oduzimanju imovinske koristi.

Postupak

Član 88

Po prijemu molbe nadležnog organa druge države za međunarodnu saradnju državni tužilac, odnosno sud ispituje da li su ispunjeni uslovi iz čl. 85 i 87 ovog zakona.

Ako molba nadležnog organa druge države za međunarodnu saradnju ne sadrži sve propisane elemente, od tog organa zatražiće se da dopuni molbu i odrediće mu se rok za dopunu molbe.

Ako nadležni organ druge države ne postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, molba tog organa će se odbiti.

Trajanje mjere obezbjeđenja

Član 89

Privremena mjera obezbjeđenja određena po molbi za međunarodnu saradnju traje do okončanja postupka za trajno oduzimanje imovinske koristi u državi koja je uputila molbu za međunarodnu saradnju.

Ako postupak iz stava 1 ovog člana ne bude okončan u roku od dvije godine od dana donošenja rješenja o privremenoj mjeri obezbjeđenja, sud će po službenoj dužnosti ukinuti privremenu mjeru obezbjeđenja.

Sud će, šest mjeseci prije isteka roka iz stava 2 ovog člana, obavijestiti nadležni organ druge države o posljedicama protoka roka.

Na obrazloženu molbu nadležnog organa druge države, sud može odlučiti da privremena mjera obezbjeđenja traje najduže još jednu godinu.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 90

Postupci u kojima je do dana stupanja na snagu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG“ br. 58/15, 47/19 i 54/24) donijeta prvostepena odluka o trajnom oduzimanju imovine, okončaće se u skladu sa odredbama propisa koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG“ br. 58/15, 47/19 i 54/24) donijeta prvostepena odluka po zahtjevu za trajno oduzimanje imovine ukinuta i predmet upućen prvostepenom sudu na ponovno suđenje, u daljem postupku primijenit će se odredbe ovog zakona.

Ako do dana stupanja na snagu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG“ br. 58/15, 47/19 i 54/24) nije izvršena pravosnažna odluka o trajnom oduzimanju imovine donijeta prije stupanja na snagu ovog zakona, izvršenje će se sprovesti u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 91

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeta naredba o pokretanju finansijske istrage po odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15 i 47/19), finansijska istraga će se okončati, u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeta naredba o pokretanju finansijske istrage po odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15, 47/19 i 54/24), finansijska istraga će se okončati, a postupak trajnog oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću će se sprovesti, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 92

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona pokrenut postupak oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću po odredbi člana 10 Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15 i 47/19), postupak će se okončati u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona predložena privremena mjera obezbjeđenja i privremeno oduzimanje pokretne imovine u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15 i 47/19), a o kojoj sud nije donio rješenje, postupak će se nastaviti u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona određena privremena mjera obezbjeđenja i privremeno oduzimanje pokretne imovine u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15 i 47/19), na trajanje ovih mjera primjenjivaće se odredbe tog zakona.

Postupci za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću koji su pokrenuti u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15 i 47/19), nastaviće se u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeta prvostepena odluka o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15 i 47/19), postupak po žalbi sprovede se u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je prvostepena odluka po zahtjevu za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ukinuta i predmet upućen prvostepenom sudu na ponovno suđenje u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15 i 47/19), u daljem postupku primjenjivaće se odredbe ovog zakona.

Član 93

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona pokrenut postupak oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću po odredbi člana 10 Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15, 47/19 i 54/24), postupak će se okončati u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona predložena privremena mjera obezbjeđenja i privremeno oduzimanje pokretne imovine u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15, 47/19 i 54/24), a o kojoj sud nije donio rješenje, postupak će se nastaviti u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona određena privremena mjera obezbjeđenja i privremeno oduzimanje pokretne imovine u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15, 47/19 i 54/24), na trajanje ovih mjera primjenjivaće se odredbe tog zakona.

Postupci za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću koji su pokrenuti u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15, 47/19 i 54/24), nastaviće se u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeta prvostepena odluka o trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15, 47/19 i 54/24), postupak po žalbi sprovedeće se u skladu sa odredbama tog zakona.

Ako je prvostepena odluka po zahtjevu za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ukinuta i predmet upućen prvostepenom sudu na ponovno suđenje u skladu sa odredbama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću ("Službeni list CG", br. 58/15, 47/19 i 54/24), u daljem postupku primjenjivaće se odredbe ovog zakona.

Donošenje podzakonskih akata

Član 94

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se važeći podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG“, br. 58/15, 47/19 i 54/24), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja

Član 95

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG“, br. 58/15, 47/19 i 54/24).

Stupanje na snagu

Član 96

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj zakon prenesene su odredbe Direktive 2014/42/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 3. aprila 2014. godine o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi stečene krivičnim djelima u Evropskoj uniji.

Broj: 01-040/26-1555

19. februar 2026. godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene
kriminalnom djelatnošću

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici ministarstva i portalu e-uprave.

Način sprovođenje javne rasprave: Ministarstvo pravde je dana 16. januara 2026. godine objavilo javni poziv za sprovođenje javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću. Javna rasprava sprovedena je dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom obliku, na adresu Vuka Karadžića br. 3, 81000 Podgorica, ili u elektronskom obliku, na adresu elektronske pošte: ljubo.pavicevic@mpa.gov.me, i trajala je 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici ministarstva i portalu e-uprave, odnosno do 5. februara 2026. godine

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Jelena Grdinić, generalna direktorica Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo,
- Ljubo Pavićević, samostalni savjetnik u Direktoratu za krivično i građansko zakonodavstvo.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi: U javnoj raspravi učestvovala su tri učesnika, koji su dostavili primjedbe, predloge i sugestije, i to: Advokatska komora Crne Gore, Citadel Group AD Podgorica, odnosno član Odbora direktora Aleksandar Jovović) i NVO Akcija za socijalnu pravdu.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima za njihovo prihvatanje, odnosno neprihvatanje:

Br.	Podnosilac primjedbi, predloga i sugestija	Rezime primjedbe, predloga i sugestije	Odgovor na primjedbu, predlog i sugestiju
1.	Advokatska komora Crne Gore ¹	U primjedbi se navodi da je odredba člana 1 Nacrta zakona suprotna članu 16 Direktive (EU) 2024/1260 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024. godine o povraćaju i oduzimanju imovine, kojim je propisano kada i pod kojim uslovima je moguće trajno oduzeti bogatstvo	Ne prihvata se. Članom 1 stav 1 Direktive propisano je da se istom utvrđuju minimalna pravila o praćenju, identifikaciji, zamrzavanju i oduzimanju imovine, te upravljanju imovinom u okviru postupka u krivičnim stvarima. Iz navedenog proizilazi da se državama ostavlja mogućnost da u nacionalnom zakonodavstvu propišu i

¹ Imajući u vidu da primjedbe, predlozi i sugestije Advokatske komore Crne Gore nijesu dostavljeni na propisanom obrascu (Obrazac 4), u skladu sa članom 17 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, br. 41/18), Ministarstvo pravde je sačinilo njihov rezime, nastojeći da u sažetoj formi obuhvati njihovu suštinu.

neobjašnjenog porijekla povezano sa kažnjivim postupanjem.

Ističe se da je, prema Direktivi, riječ o izuzetku, uz kumulativno propisane uslove: da nije bilo moguće prethodno privremeno obezbijediti imovinu; da postoje opravdani razlozi zbog kojih nije bilo moguće vođenje krivičnog postupka; da je imovina identifikovana u kontekstu istrage u vezi sa krivičnim djelom; da se sud uvjerio da je imovina stečena postupanjem učinjenim isključivo u okviru kriminalne organizacije i da je to postupanje moglo direktno ili indirektno dovesti do znatne ekonomske koristi.

Dalje se navodi da sud, prilikom odlučivanja, mora uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, uključujući dokaze i činjenice kao što su znatna nesrazmjera između vrijednosti imovine i zakonitih prihoda, da je oduzimanje moguće samo za krivična djela izvršena u okviru kriminalne organizacije i da se ne smiju dovesti u pitanje prava *bona fide* trećih lica.

Ukazuje se i da se radi o krivičnim djelima za koja je propisana kazna zatvora sa zakonskim minimumom od najmanje četiri godine, te se zaključuje da je većina djela obuhvaćenih predloženim izmjenama u suprotnosti sa članom 16 stav 4 Direktive.

Navodi se da Nacrt zakona predviđa mogućnost trajnog oduzimanja imovine u svakom slučaju kada je potvrđena optužnica ili podnijet optužni predlog, dok Direktiva propisuje da se oduzimanje bogatstva neobjašnjenog porijekla može sprovesti samo ako je prethodno privremeno blokirana ista imovina u kontekstu istrage za krivično djelo počinjeno u okviru kriminalne organizacije.

Zaključno, ističe se da je predloženo rješenje suprotno članu 16 Direktive, jer Direktiva ovu mogućnost propisuje kao izuzetak uz precizno određene preduslove, dok je Nacrtom zakona predviđena kao

strožija rješenja od onih predviđenih Direktivom, što se dodatno potvrđuje stavom 35 preambule koja propisuje da ova Direktiva ne sprečava države članice da donesu mjere kojima se omogućuje oduzimanje bogatstva neobjašnjenog porijekla u vezi s drugim krivičnim djelima ili okolnostima. Dodatno, u Analizi mogućnosti uvođenja komplementarnih NCBC modela oduzimanja imovine u Crnoj Gori², koju su za potrebe Ministarstva pravde pripremili eksperti Savjeta Evrope Dejvid Metn, Barbara Lipovšek, uz doprinos Mauricija Varanezea, navodi se da su u međunarodnim standardima (uključujući EU direktive) sadržani minimalni standardi, te da države mogu ići i dalje od same Direktive i uvesti strožije oblike oduzimanja imovinske koristi bez pravosnažne presude.

Član 2 stav 1 važećeg Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću (u daljem tekstu: Važeći zakon), osim postojanja pravosnažne presude za neko od krivičnih djela propisanih tim stavom, kao uslov za oduzimanje imovinske koristi predviđa i postojanje osnovane sumnje da je ista stečena kriminalnom djelatnošću, da njena vrijednost iznosi najmanje 5.000 eura, te činjenicu da učinilac nije učinio vjerovatnim da je porijeklo imovine zakonito.

Dopuna navedenog člana kroz Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću (u daljem tekstu: Nacrt zakona) zadržava uslove postojanja osnovane sumnje da je imovina stečena kriminalnom djelatnošću, te da učinilac nije dokazao njeno zakonito porijeklo, dok se iznos novčane vrijednosti imovinske koristi koja se može oduzeti prije pravosnažnosti presude podiže na 50.000 eura, što samo po sebi predstavlja izuzetak imajući u vidu značajan novčani iznos.

Takođe, dopuna člana 35 Važećeg zakona predviđa da državni tužilac, nakon donošenja rješenja o potvrđivanju optužnice odnosno nakon zakazivanja glavnog pretreša u skraćenom postupku podnosi zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi samo kada utvrdi da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno tokom finansijskog izviđaja i finansijske istrage i to

² Non-conviction based confiscation – konfiskacija bez presude.

pravilo, bez propisivanja uslova koje Direktiva zahtijeva. Posebno se naglašava da se ova mogućnost može primijeniti samo ako prethodno nije bilo moguće primijeniti odredbe čl. 12 do 15 Direktive, koje uređuju oduzimanje na osnovu pravosnažne osuđujuće presude (uključujući presudu u odsustvu), oduzimanje od trećih lica pod strogo propisanim uslovima, prošireno oduzimanje isključivo na osnovu pravosnažne presude za djela sa minimumom kazne od četiri godine, kao i oduzimanje bez pravosnažne presude samo u slučaju bolesti, smrti ili bjekstva okrivljenog pod dodatnim uslovom da je krivični postupak mogao dovesti do osuđujuće presude).

samo od imaoca koji vjerodostojnim ispravama ili na drugi način ne učini vjerovatnim da je porijeklo imovinske koristi zakonito. Iz navedenog proizilazi da oduzimanje imovinske koristi prije donošenja pravosnažne presude nije arbitrarno, već je strogo uslovljeno postojanjem osnovane sumnje, razjašnjenim stanjem stvari putem finansijskog izviđaja i finansijske istrage, te nemogućnošću lica da vjerodostojnim ispravama ili na drugi način učini vjerovatnim zakonito porijeklo imovinske koristi. Imajući u vidu da osnovana sumnja da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću postoji ako je imovina učinioca u očiglednoj nesrazmjeri sa njegovim zakonitim prihodima, zaključuje se da su navedeni uslovi u skladu sa zahtjevima iz člana 16 stav 2 tač. a i b Direktive.

Dodatno, budući da Važeći zakon detaljno uređuje postupak nakon podnošenja zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi, koji podrazumijeva održavanje pripremnog i glavnog ročišta na koje se pozivaju imalac i njegov branilac, mogućnost njihovog izjašnjavanja na sve navode državnog tužioca, obavezu suda da prilikom donošenja rješenja kojim usvaja ili odbija zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi posebno cijeni objektivnu mogućnost pribavljanja dokaza od strane imaoca, te mogućnost izjavljivanja žalbe na rješenje o trajnom oduzimanju imovinske koristi, u potpunosti je osigurano i praktično ostvarivo načelo kontradiktornosti i efektivno pravo na pravni lijek, čime se eliminiše svaka mogućnost arbitrarne primjene ovog instituta.

Konačno, imajući u vidu da je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću od presudne važnosti za zatvaranje pregovaračkih poglavlja 23 i 24, Ministarstvo pravde će Predlog zakona, u okviru redovne procedure, dostaviti Evropskoj komisiji na mišljenje i komentare, te ga, po potrebi, uskladiti u skladu sa dostavljenim sugestijama.

Djelimično se prihvata.

Navedena prava iz primjedbe zagarantovana su odredbama Važećeg zakona, kao i odredbama Zakonika o krivičnom postupku (u daljem tekstu: ZKP), čije se odredbe, u skladu sa članom 4 stav 3 Važećeg

2.

**Advokatska
komora Crne
Gore**

U primjedbi se ističe da član 24 Direktive izričito propisuje obavezu država članica da osiguraju licima na koje se odnose nalozi za zamrzavanje (član 11) i nalozi za oduzimanje (čl. 12 do 16) pravo na djelotvorno pravno sredstvo i na pošteno suđenje, radi ostvarivanja njihovih prava. Naglašava se da

		prava na odbranu moraju biti zagarantovana, uključujući pravo na pristup spisima predmeta, pravo na saslušanje o pravnim i činjeničnim pitanjima, kao i, prema potrebi, pravo na usmeno i pismeno prevođenje, kako za okrivljene, tako i za lica na koja se odnosi oduzimanje na osnovu člana 16, uz mogućnost da se ista prava predvide i za druga pogođena lica. Dalje se ukazuje da, prema važećim odredbama i predloženim izmjenama, nije omogućen pristup spisu predmeta u navedenom smislu, te da ni okrivljeni ni savjesna treća lica nemaju uvid u naredbu za otvaranje finansijske istrage, što se ocjenjuje kao odstupanje od prava EU i minimalnih standarda propisanih Direktivom.	zakona, primjenjuju u postupku oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću. Naime, kako je već navedeno, Važeći zakon detaljno uređuje postupak nakon podnošenja zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi, koji podrazumijeva održavanje pripremnog i glavnog ročišta, na koja se pozivaju imalac i njegov branilac, kao i mogućnost njihovog izjašnjavanja o svim navodima državnog tužioca, čime se ostvaruje pravo na saslušanje o pravnim i činjeničnim pitanjima. U odnosu na pravo na uvid u spise predmeta i pravo na usmeno i pisano prevođenje, imajući u vidu navedenu odredbu člana 4 stav 3 Važećeg zakona, kao i odredbu člana 485 ZKP-a, kojom je propisano da se na postupak oduzimanja imovinske koristi shodno primjenjuju druge odredbe tog zakonika, ako odredbama predmetne glave nije drukčije uređeno, zaključuje se da su imaoćima navedena prava garantovana u skladu sa odredbama ZKP-a. Takođe, u odnosu prava savjesnih trećih lica, u skladu sa članom 26 stav 4 Važećeg zakona, ista imaju procesna prava koja ima oštećeni u skladu sa ovim zakonom i ZKP-om. Međutim, radi preciznog uređenja pitanja da se prava koja okrivljeni ima u krivičnom postupku (npr. pravo na prevođenje) shodno primjenjuju na imaoća u postupku po predlogu za određivanje privremene mjere obezbjeđenja i po zahtjevu za trajno oduzimanje imovine, Ministarstvo pravde će izvršiti izmjene i dopune relevantnih odredbi važećeg zakona.
3.	Advokatska komora Crne Gore	U primjedbi se ukazuje na navodne ozbiljne nedostatke u postupanju Uprave za državnu imovinu u vezi sa privremeno oduzetom imovinom, uz ocjenu da sistem ne funkcioniše adekvatno ni u postojećem režimu privremenog oduzimanja, te da bi uvođenje trajnog oduzimanja dodatno produbilo postojeće probleme. Navodi se da Uprava predstavlja najslabiju kariku sistema, da nema dovoljan broj službenika za ovu vrstu postupaka, da postojeći službenici nijesu obučeni, te da ne postoje relevantni zakonski i podzakonski akti koji bi jasno propisali način postupanja u ovim predmetima. Ističe se i da je postupanje	Ne prihvata se. Važeći zakon sadrži posebno poglavlje kojim se detaljno uređuje upravljanje oduzetom imovinskom koristi. Prilikom izrade Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi, koji je usvojen u junu 2024. godine, odredbe koje se odnose na upravljanje oduzetom imovinskom koristi dobile su pozitivno mišljenje Evropske komisije i Venecijanske komisije. Konačno, nedostatak kadrovskih kapaciteta i nedovoljna obučenost službenika nadležnih organa ne predstavljaju pitanje normativnog

		ovog organa netransparentno, te da stranke – okrivljeni i savjesna treća lica – nemaju informacije o tome gdje se imovina nalazi, u kakvom je stanju i šta se sa njom dešava. Dalje se navodi da nijesu poznati kriterijumi na osnovu kojih se vrši raspolaganje privremeno oduzetom imovinom, uključujući odlučivanje o dodjeli, na primjer, vozila na korišćenje službenicima Uprave policije, te se izražava sumnja u pravilnost i nepristrasnost takvog postupanja. Ukazuje se da Direktiva, sa kojom se vrši usklađivanje, propisuje obavezu država članica da nacionalnim zakonodavstvom detaljno urede upravljanje oduzetom imovinom, uspostave transparentan sistem i jasno odrede odgovornost, omoguće učešće zainteresovanih strana, obezbijede pravičnost i transparentnost postupaka, kao i djelotvorna pravna sredstva radi zaštite osnovnih prava. Zaključno se navodi da predloženim izmjenama nijesu predviđena rješenja koja bi odgovorila na navedene probleme.	uređenja, već pitanje organizacije rada i jačanja institucionalnih kapaciteta nadležnih organa.
4.	Advokatska komora Crne Gore	U primjedbi se ističe da predloženo rješenje ne predviđa postupak vraćanja trajno oduzete imovine u slučaju da se kasnije donese oslobađajuća presuda protiv lica kojem je imovina trajno oduzeta nakon potvrđivanja optužnice. Postavljaju se pitanja o tome šta se dešava u takvim situacijama: da li se imovina vraća ili je predviđena naknada štete zbog očigledno nezakonitog trajnog oduzimanja; ko je nadležan za vođenje postupka povraćaja imovine ili naknade štete i po kojim pravilima; kako postupiti ako je imovina već otuđena, potrošena, uništena ili znatno umanjena u vrijednosti; te kako postupiti ukoliko se vrijednost imovine u međuvremenu povećala. Naglašava se da su ovo ozbiljni i izvjesni problemi koji će se javiti u praksi, a na koje predloženi zakon ne daje odgovore, što će neminovno dovesti do novih sporova i značajnih troškova za državni budžet Crne Gore.	Ne prihvata se. Nacrtom zakona propisano je da se zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću može podnijeti nakon donošenja rješenja o potvrđivanju optužnice, odnosno u skraćenom postupku nakon zakazivanja glavnog pretresa, a ne tek nakon donošenja pravosnažne osuđujuće presude. U suštini, riječ je o posebnom postupku u kojem se ne odlučuje o krivici imaoaca, već o zakonitosti porijekla konkretne imovinske koristi. Pravna sudbina oduzete imovine ne zavisi od ishoda krivičnog postupka, jer je predmet odlučivanja imovina, a ne krivična odgovornost. Imalac, kao i treća lica koja polažu određeno pravo na imovinu, imaju mogućnost da iznesu dokaze i učine vjerovatnim njeno zakonito porijeklo, pri čemu sud cijeni sve izvedene dokaze i donosi odluku o ispunjenosti zakonom propisanih uslova za trajno oduzimanje imovinske koristi. Predmet ovog postupka ne može biti bilo koja imovina, već isključivo imovinska korist za koju su kumulativno ispunjeni zakonski uslovi: vrijednost u iznosu od najmanje 50.000 eura,

postojanje osnovane sumnje da je stečena kriminalnom djelatnošću ili da postoji očigledna nesrazmjera između vrijednosti imovine i zakonitih prihoda, pri čemu imalac ne učini vjerovatnim njeno zakonito porijeklo. Ukoliko je imovina stečena na zakonit način, imalac i treća lica to mogu dokazati u postupku, čime se otklanja mogućnost njenog oduzimanja čak i u slučajevima kada imalac u konačnom bude oglašen krivim.

Dodatno, uporednopravna rješenja država članica Evropske unije koja omogućavaju trajno oduzimanje imovinske koristi bez osuđujuće presude potvrđuju opravdanost predloženog modela. Tako, Zakon o oduzimanju nezakonite imovine Republike Slovenije (*Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora*) propisuje da će se smatrati da je imovina nezakonitog porijekla, osim ako se ne dokaže da je stečena iz zakonitog prihoda ili na zakonit način (član 5 stav 1), te da se pretpostavlja da imovina nije stečena iz zakonitog prihoda ili na zakonit način ako postoji jasna nesrazmjera između njene vrijednosti i zakonitih prihoda (član 5 stav 2). Dodatno, taj zakon predviđa pokretanje postupka nakon okončanja finansijske istrage, što predstavlja strožiji model u odnosu na rješenje predviđeno Nacrtom zakona.

U konačnom, pitanja eventualne naknade štete, kao i pravnih posljedica u situacijama kada je imovina otuđena, potrošena, uništena ili promijenjene vrijednosti, nisu predmet uređenja ovog zakona, već se rješavaju primjenom opštih pravila obligacionog prava, u skladu sa posebnim zakonima.

Ne prihvata se.

Nacrtom zakona predviđeno je da, ukoliko je do dana stupanja zakona na snagu već određena privremena mjera obezbjeđenja i privremenog oduzimanja imovine u skladu sa odredbama važećeg zakona, a u odnosu na okrivljenog je doneseno rješenje o potvrđivanju optužnice ili je zakazan glavni pretres u skraćenom postupku, postupak za trajno oduzimanje imovinske koristi sprovodi se prema odredbama Nacrta zakona. Tumačenjem ove odredbe, a imajući u vidu i odredbu člana 84b stav 4 Važećeg zakona, jasno je da se ista odnosi na postupke u kojima je doneseno

U primjedbi se navodi da predložena odredba koja omogućava trajno oduzimanje imovine u postupcima u kojima je već potvrđena optužnica neće dovesti do jasnog i funkcionalnog sistema u praksi, jer postojeći postupci finansijskih istraga pred nadležnim sudovima teku paralelno, svaki u različitoj fazi: neki čekaju odluku sudije za istragu po predlogu SDT za određivanje privremene mjere, neki odluku vanraspravnog vijeća po žalbi, dok neki čekaju ročište po žalbi na odluku sudije.

Zajednički problem je što se po predlozima za privremenu mjeru često odlučuje duže od godinu dana zbog ograničenih kapaciteta sudova. Predložene

5. Advokatska komora Crne Gore

		izmjene dodaju još jedan postupak na već preopterećen sud, bez jasnih pravila kako će koegzistirati sa postojećim postupcima u različitim fazama. Postavljaju se konkretna pitanja: šta se dešava ako u postupku koji čeka odluku sudije stigne predlog za trajno oduzimanje iste imovine; kako sudija ili vanraspravno vijeće treba da postupi u takvim situacijama; i na koji način riješiti ove procesne konflikte. Ukazuje se da je rješenje ostavljeno na slobodnu interpretaciju ili „kreativno“ tumačenje zakona, što se smatra nedopustivim.	konačno rješenje kojim se određuje privremena mjera obezbjeđenja. Međutim, sve i da se ne radi o postupcima za određivanje privremene mjere obezbjeđenja koji su pravosnažno okončani, sud je taj koji u postupku za trajno oduzimanje imovinske koristi cijeni sve relevantne činjenice, te će donijeti odluku u skladu sa istima.
6.	Citadel group ad Podgorica – član Odbora direktora Jovović Aleksandar³	U primjedbi se navodi da Predlogom zakona predviđena mogućnost trajnog oduzimanja imovine prije pravosnažnosti presude, za imovinu vrijednosti najmanje 50.000 eura, nakon potvrđene optužnice ili zakazanog glavnog pretresa, i primjena na lica protiv kojih je postupak u toku (član 2, stav 2), predstavlja radikalni iskorak iz klasičnog okvira krivičnog prava. Ističe se da ova odredba uvodi trajnu sankciju zasnovanu na sumnji, prebacuje dokazni teret na okrivljenog i ne predviđa mehanizme restitucije u slučaju kasnijeg oslobađanja, te da privremene mjere faktički postaju konačna konfiskacija, brišući granicu između procesnih mjera i kaznenih posljedica. Dalje se navodi da predložena izmjena omogućava oduzimanje imovine licu koje još ima status okrivljenog, čime se narušava pretpostavka nevinosti, te da zakon ne predviđa vraćanje trajno oduzete imovine u slučaju oslobađajuće presude, što povećava vjerovatnoću da će postupak biti okončan osudom bez stvarne potrebe i u suprotnosti sa fer procesom. Primjedba ističe da član 2 uspostavlja trajno oduzimanje imovine prije utvrđivanja krivice, sudskim rješenjem van krivične presude, što može predstavljati odstupanje od principa prezumpcije nevinosti,	Ne prihvata se. Članom 1 stav 1 Direktive propisano je da se istom utvrđuju minimalna pravila o praćenju, identifikaciji, zamrzavanju i oduzimanju imovine, te upravljanju imovinom u okviru postupka u krivičnim stvarima. Iz navedenog proizilazi da se državama ostavlja mogućnost da u nacionalnom zakonodavstvu propišu i strožija rješenja od onih predviđenih Direktivom, što se dodatno potvrđuje stavom 35 preambule koja propisuje da ova Direktiva ne sprečava države članice da donesu mjere kojima se omogućuje oduzimanje bogatstva neobjašnjenog porijekla u vezi s drugim krivičnim djelima ili okolnostima. Dodatno, u Analizi mogućnosti uvođenja komplementarnih NCBC modela oduzimanja imovine u Crnoj Gori⁴, koju su za potrebe Ministarstva pravde pripremili eksperti Savjeta Evrope Dejvid Mejtn, Barbara Lipovšek, uz doprinos Mauricija Varanezea, navodi se da su u međunarodnim standardima (uključujući EU direktive) sadržani minimalni standardi, te da države mogu ići i dalje od same Direktive i uvesti strožije oblike oduzimanja imovinske koristi bez pravosnažne presude. Član 2 stav 1 Važećeg zakona, osim postojanja pravosnažne presude za neko od krivičnih djela propisanih tim stavom, kao uslov

³ Imajući u vidu da primjedbe, predlozi i sugestije Citadel group ad Podgorica nijesu dostavljeni na propisanom obrascu (Obrazac 4), u skladu sa članom 17 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, br. 41/18), Ministarstvo pravde je sačinilo njihov rezime, nastojeći da u sažetoj formi obuhvati njihovu suštinu.

proporcionalnosti i zaštite prava na imovinu, te otvara pitanja usklađenosti sa evropskim standardima.

U poređenju sa Direktivom, koja konfiskaciju vezuje za pravosnažnu osudu kao osnovni model (član 12), mogućnost trajnog oduzimanja bez osude ograničena je na strogo definisane izuzetke (čl. 15 i 16). Predloženo crnogorsko rješenje uvodi trajnu konfiskaciju već nakon potvrđene optužnice, faktički pretvarajući izuzetak u opšti režim, brišući granicu između privremenog zamrzavanja imovine (član 11 Direktive) i konačne konfiskacije, dok trajno oduzimanje prelazi u fazu u kojoj prezumpcija nevinosti mora imati punu snagu.

Primjedba dalje ukazuje da predloženo rješenje dovodi u pitanje proporcionalnost mjere i njenu usklađenost sa evropskim standardima zaštite imovine, naročito zbog prebacivanja tereta dokazivanja na okrivljenog, te da predložena izmjena člana 8 formalno proširuje primjenu sa člana 2, stav 1 na st. 1 i 2, čime svi mehanizmi koji ranije nisu pravosnažno osuđeni sada postaju primjenjivi već u fazi optužbe.

Na kraju, primjedba podsjeća da Evropski sud za ljudska prava ističe kako mjere sa izraženim represivnim efektom, primijenjene prije utvrđivanja krivične odgovornosti, podležu pojačanom testu proporcionalnosti i procesnih garancija, kako se ne bi ugrozila suština pretpostavke nevinosti niti proizveo nesrazmjeran teret.

Dalje se u primjedbi navodi da predložene izmjene člana 35 i uvođenje novog člana 35a predstavljaju značajnu intervenciju u postojeći sistem oduzimanja imovine. Za razliku od važećeg rješenja, koje je konfiskaciju striktno vezivalo za pravosnažnu osuđujuću presudu i ograničavalo rok postupanja tužioca na najviše godinu dana, novi režim produžava rokove do ukupno 18 mjeseci i uvodi mogućnost trajnog oduzimanja imovine već nakon potvrđene optužnice ili zakazivanja glavnog pretresa u skraćenom postupku. U primjedbi se ističe da se time napušta osnovno pravilo da je konfiskacija posljedica utvrđene krivice, a uvodi model u kojem trajno oduzimanje zavisi od procesne faze i

za oduzimanje imovinske koristi predviđa i postojanje osnovane sumnje da je ista stečena kriminalnom djelatnošću, da njena vrijednost iznosi najmanje 5.000 eura, te činjenicu da učinilac nije učinio vjerovatnim da je porijeklo imovine zakonito.

Dopuna navedenog člana kroz Nacrtnog zakona zadržava uslove postojanja osnovane sumnje da je imovina stečena kriminalnom djelatnošću, te da učinilac nije dokazao njeno zakonito porijeklo, dok se iznos novčane vrijednosti imovinske koristi koja se može oduzeti prije pravosnažnosti presude podiže na 50.000 eura, što samo po sebi predstavlja izuzetak imajući u vidu značajan novčani iznos.

Takođe, dopuna člana 35 Važećeg zakona predviđa da državni tužilac, nakon donošenja rješenja o potvrđivanju optužnice odnosno nakon zakazivanja glavnog pretresa u skraćenom postupku podnosi zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi samo kada utvrdi da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno tokom finansijskog izviđaja i finansijske istrage i to samo od imaoca koji vjerodostojnim ispravama ili na drugi način ne učini vjerovatnim da je porijeklo imovinske koristi zakonito. Iz navedenog proizilazi da oduzimanje imovinske koristi prije donošenja pravosnažne presude nije arbitrarno, već je strogo uslovljeno postojanjem osnovane sumnje, razjašnjenim stanjem stvari putem finansijskog izviđaja i finansijske istrage, te nemogućnošću lica da vjerodostojnim ispravama ili na drugi način učini vjerovatnim zakonito porijeklo imovinske koristi. Imajući u vidu da osnovana sumnja da osnovana sumnja da je imovinska korist stečena kriminalnom djelatnošću postoji ako je imovina učinioca u očiglednoj nesrazmjeri sa njegovim zakonitim prihodima, zaključuje se da su navedeni uslovi u skladu sa zahtjevima iz člana 16 stav 2 tač. a i b Direktive. Dakle, riječ je o posebnom postupku u kojem se ne odlučuje o krivici imaoca, već o zakonitosti porijekla konkretne imovinske koristi, pa se samim tim ne može kršiti pretpostavka nevinosti. Samim tim budući da se ne radi o krivičnom postupku, ne primjenjuju se pravila o teretu dokazivanja koja su propisana ZKP-om.

Dodatno, budući da Važeći zakon detaljno uređuje postupak nakon podnošenja zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi, koji

diskrecione procjene tužioca, bez jasnih objektivnih kriterijuma ili vremenskih ograničenja.

Dalje se navodi da novi član 35a omogućava dopunu zahtjeva tokom postupka, ali i podnošenje novog zahtjeva nakon pravnosnažnog okončanja ukoliko se otkrije nova imovina, čime se postupak faktički pretvara u trajni proces bez jasnog završetka i uz produženo stanje pravne neizvjesnosti za pogođena lica.

U primjedbi se ocjenjuje da ove izmjene transformišu konfiskaciju iz izuzetne mjere vezane za presudu u autonomni, vremenski rastegljiv mehanizam zasnovan na sumnji i diskreciji tužioca, što ozbiljno dovodi u pitanje principe pravne sigurnosti, proporcionalnosti i pretpostavke nevinosti, kao i usklađenost sa restriktivnom logikom Direktive, koja konfiskaciju prije osude predviđa isključivo kao uski izuzetak u strogo definisanim situacijama.

Primjedba podsjeća da praksa Evropskog suda za ljudska prava ukazuje da dugotrajno zadržavanje imovine u okviru ovakvih istraga, bez jasnih vremenskih ograničenja i efektivne sudske kontrole, može dovesti do povrede prava na mirno uživanje imovine.

U primjedbi se navodi da izmjene čl. 2, 8, 18, 35 i 41 ne predstavljaju izolovane korekcije zakona, već uvode koherentan novi model trajnog oduzimanja imovine. Član 2 proširuje mogućnost trajnog oduzimanja na fazu prije pravosnažne presude; član 8 taj režim primjenjuje na sve prateće mehanizme, uključujući nesrazmjernu imovinu i oduzimanje od članova porodice; član 18 ukida jasan rok za okončanje finansijske istrage i vezuje je za fleksibilne rokove pod kontrolom tužilaštva; član 35 omogućava podnošenje zahtjeva za konfiskaciju već nakon potvrđene optužnice, uz produžene rokove i diskreciono ovlašćenje tužioca; dok član 41 uspostavlja mogućnost donošenja sudskog rješenja o trajnom oduzimanju imovine zasnovanog isključivo na optužnici, bez presude.

Primjedba ističe da ove izmjene transformišu konfiskaciju iz posljedice utvrđene krivice u samostalnu sankciju

podrazumijeva održavanje pripremnog i glavnog ročišta na koje se pozivaju imalac i njegov branilac, mogućnost njihovog izjašnjavanja na sve navode državnog tužioca, obavezu suda da prilikom donošenja rješenja kojim usvaja ili odbija zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi posebno cijeni objektivnu mogućnost pribavljanja dokaza od strane imaoca, te mogućnost izjavljivanja žalbe na rješenje o trajnom oduzimanju imovinske koristi, u potpunosti je osigurano i praktično ostvarivo načelo kontradiktornosti i efektivno pravo na pravni lijek, čime se eliminiše svaka mogućnost arbitrarne primjene ovog instituta.

Dodatno, uporednopravna rješenja država članica Evropske unije koja omogućavaju trajno oduzimanje imovinske koristi bez osuđujuće presude potvrđuju opravdanost predloženog modela. Tako, Zakon o oduzimanju nezakonite imovine Republike Slovenije (*Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora*) propisuje da će se smatrati da je imovina nezakonitog porijekla, osim ako se ne dokaže da je stečena iz zakonitog prihoda ili na zakonit način (član 5 stav 1), te da se pretpostavlja da imovina nije stečena iz zakonitog prihoda ili na zakonit način ako postoji jasna nesrazmjera između njene vrijednosti i zakonitih prihoda (član 5 stav 2). Dodatno, taj zakon predviđa pokretanje postupka nakon okončanja finansijske istrage, što predstavlja strožiji model u odnosu na rješenje predviđeno Nacrtom zakona.

Što se tiče navoda iz primjedbi da propisivanjem novog člana 35a postupak pretvata u trajni proces bez jasnog završetka, isti su neosnovani jer pomenuti član jasno propisuje da se dopuna zahtjeva za trajno oduzimanje imovinske koristi može podnijeti u toku postupka za trajno oduzimanje imovinske koristi, dok se novi zahtjev u odnosi u na novootkrivenu imovinu može podnijeti najkasnije do isteka rokova iz člana 35, što znači da su rokovi za podnošenje zahtjeva precizno i jasno propisani.

Konačno, imajući u vidu da je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću od presudne važnosti za zatvaranje pregovaračkih poglavlja 23 i 24, Ministarstvo pravde će Predlog zakona, u okviru redovne procedure, dostaviti Evropskoj komisiji

		zasnovanu na sumnji, uz pomjeranje tereta dokazivanja na okrivljenog i slabljenje vremenskih i procesnih ograničenja. Time se uspostavlja paralelni konfiskacioni postupak, odvojen od ishoda krivičnog postupka, u kojem optužni akt dobija efekat koji je tradicionalno rezervisan za pravosnažnu osuđujuću presudu. U primjedbi se naglašava da ovako postavljen model trajnog oduzimanja imovine suštinski odstupa od Direktive, koja konfiskaciju bez pravosnažne presude dopušta samo kao strogo ograničen izuzetak. Predložene izmjene crnogorskog zakona, za razliku od Direktive, uvode opšti model trajne konfiskacije već u fazi potvrđene optužnice, bez ispunjenja bilo kojeg od izuzetnih uslova iz člana 15 i bez ograničenja na uski okvir organizovanog kriminala iz člana 16. Primjedba zaključuje da takav paket izmjena ne unapređuje postojeći sistem u odnosu na evropske standarde, već uvodi novi rigidni model u kojem se trajno oduzimanje imovine može izreći prije utvrđivanja krivice, na osnovu procesne sumnje i diskrecione procjene organa postupka. Takav pristup nije usklađen sa Direktivom, podriva pretpostavku nevinosti i značajno slabi zaštitu prava na imovinu.	na mišljenje i komentare, te ga, po potrebi, uskladiti u skladu sa dostavljenim sugestijama.
7.	Citadel group ad Podgorica – član Odbora direktora Jovović Aleksandar	U primjedbi se navodi da je do sada pitanje izvršenja privremenih mjera obezbjeđenja, uključujući zabranu raspolaganja i korišćenja nepokretnosti, uređeno jedinstvenim članom 57, koji je obuhvatao različite vrste mjera prema nepokretnostima, računima, potraživanjima i akcijama, uz mehanizam izvršenja: nadležni organ donosi naredbu o izvršenju i dostavlja je nadležnim registrima ili institucijama. Predloženim izmjenama član 57 se više ne odnosi na nepokretnosti, već uređuje izvršenje privremenih mjera prema kreditnim i finansijskim institucijama, zabranu raspolaganja potraživanjima i zabranu otuđenja i opterećenja akcija. Istovremeno, uvodi se novi član 57a, koji posebno uređuje zabranu raspolaganja nepokretnostima i eventualnu zabranu korišćenja nepokretnosti (mjere iz člana 19, stav 1, tačke 1 i 1a). Time se stvara normativna	Ne prihvata se. Propisivanje obaveznog sadržaja, odnosno taksativno navođenje elemenata koje razlozi za određivanje privremene zabrane korišćenja nepokretnosti moraju sadržati prema novopredloženom članu 57a stav 3, predstavljalo bi prenormiranje i nepotrebno ograničavanje diskrecionog prava suda i slobodnog sudijskog uvjerenja. Sud u svakom predmetu individualno cijeni sve konkretne okolnosti i razloge zbog kojih je izricanje mjere opravdano. Ministarstvo pravde smatra da je trenutna formulacija – obaveza „izričitog navođenja razloga za određivanje takve mjere“ dovoljno jasna i omogućava sudu da u svom obrazloženju adekvatno prikaže nužnost i proporcionalnost mjere u odnosu na specifične okolnosti slučaja, bez rigidnog propisivanja sadržaja obrazloženja.

		razlika između režima za nepokretnosti i režima za finansijsku imovinu i hartije od vrijednosti. U primjedbi se ističe da član 57a na prvi pogled djeluje kao pozitivan pomak jer pokušava uvesti element proporcionalnosti: zabrana raspolaganja nepokretnosti dozvoljava da imalac nastavi koristiti nepokretnost u skladu s njenom namjenom, uz obavezu da je ne otuđuje, ne opterećuje, ne daje drugome na korišćenje, ne umanjuje njenu vrijednost i omogućava kontrolu nadležnog organa. Zabrana korišćenja nepokretnosti predviđena je kao krajnja mjera i može se odrediti samo „izuzetno“, radi sprječavanja propadanja ili značajnog umanjenja vrijednosti, pri čemu je sud dužan da u rješenju „izričito navede razloge“. Primjedba upozorava da se ova garancija – obaveza „izričitog“ obrazloženja – lako može pretvoriti u formalnost bez sadržine, jer zakon ne propisuje obavezne elemente takvog obrazloženja, a u praksi postoji rizik da postane rutina. Predlaže se da se član 57a dopuni tako da „izričito naveden razlog“ obavezno uključuje: test nužnosti – zašto blaže mjere nisu dovoljne, test proporcionalnosti – vaganje između zadiranja u pravo svojine/pravo na dom i cilja očuvanja vrijednosti, obavezu vaganja konkretnih interesa – lične i porodične okolnosti, ekonomske posljedice, da li je nepokretnost jedini dom itd., dokazni prag – zasnovan na konkretnim i provjerljivim dokazima o realnoj opasnosti od propadanja ili značajnog umanjenja vrijednosti.	
8.	Citadel group ad Podgorica – član Odbora direktora Jovović Aleksandar	U primjedbi se navodi da predložena raspodjela trajno oduzete imovine stvara direktan finansijski interes za organe koji vode istrage i sprovode konfiskaciju, čime isti organ istovremeno otkriva imovinu, pokreće postupak, predlaže oduzimanje i postaje budžetski korisnik rezultata. Takav model se ocjenjuje kao ozbiljan sukob interesa, jer ugrožava institucionalnu neutralnost i može dovesti do stvaranja legitimne sumnje u nepristrasnost postupka. Naglašava se da ovakva konfiguracija može objektivno kompromitovati	Ne prihvata se. Predložena izmjena člana 61 stav 3 Važećeg zakona, kojom se posebno prepoznaju državni organi nadležni za otkrivanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, sprovođenje finansijskih istraga i izviđaja, te postupke privremenog i trajnog oduzimanja imovinske koristi, nije uvedena radi stvaranja finansijskog interesa tih organa, već s ciljem osiguravanja tehničke, stručne i operativne podrške istima. Ovakvo rješenje je u skladu sa standardima Evropske unije, posebno sa

		nepriistrasnost, u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava, koji je u predmetima Hauschildt protiv Danske, Findlay protiv Ujedinjenog Kraljevstva i Kingsley protiv Ujedinjenog Kraljevstva utvrdio da institucionalni aranžman kojim organ ima vlastiti interes u ishodu postupka može ugroziti pravičnost i zakonitost postupka. U primjedbi se dalje ističe da ovakav pristup odstupa od evropskih standarda i logike Direktive, koja strogo povezuje trajno oduzimanje sa pravosnažnom osudom ili izuzetno ograničenim slučajevima, uz jaku sudsku kontrolu, proporcionalnost mjera i širok spektar proceduralnih garancija za pogođena lica. Zaključuje se da predloženi model „profitne konfiskacije“ ne samo da može podstaći institucionalni sukob interesa, već i direktno dovesti u pitanje zaštitu prava na imovinu i pretpostavku nevinosti, čime se ugrožava temeljna svrha konfiskacije kao represivne mjere usmjerene protiv kriminalne moći, a ne kao fiskalnog podsticaja za državne organe.	odredbama Direktive (st. 2 i 7 preambule), koje naglašavaju potrebu da nadležni organi imaju dovoljno operativnih kapaciteta i sredstva za djelotvorno praćenje, identifikaciju, zamrzavanje i oduzimanje predmeta ili imovinske koristi stečene kriminalnim djelima.
9.	Citadel group ad Podgorica – član Odbora direktora Jovović Aleksandar	U primjedbi se ističe da predložena liberalizacija međunarodne saradnje, koja omogućava njeno ostvarivanje i na osnovu administrativnih dogovora između organa, nosi i određene rizike. Iako fleksibilniji aranžmani potencijalno povećavaju efikasnost saradnje u postupcima praćenja, zamrzavanja, konfiskacije i upravljanja imovinom u inostranstvu, u primjedbi se ukazuje da ovakav pristup smanjuje nivo demokratske i parlamentarne kontrole nad međunarodnim pravnim instrumentima i može dovesti do manjka transparentnosti u praksi.	Djelimično se prihvata. U skladu sa članom 2 stav 2 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni list CG“, br. 77/08), administrativnim međunarodnim ugovorima smatraju se protokoli, zapisnici ili drugi pisani akti koje, radi izvršavanja međunarodnih ugovora, zaključuju organi ovlašćeni tim ugovorima, kao i drugi međunarodni akti koje organi državne uprave zaključuju u okviru svoje nadležnosti, pod uslovom da se njima ne preuzimaju nove obaveze za Crnu Goru. Članom 9 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG“, br. 78/18, 70/21 i 52/22) propisano je da rad organa državne uprave podliježe kontroli, koja se ostvaruje vršenjem upravnog i drugog nadzora, sudskom kontrolom i drugim oblicima kontrole, u skladu sa zakonom. Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo pravde smatra da ne postoji rizik u pogledu nivoa kontrole nad

			međunarodnim pravnim instrumentima, kako se to navodi u primjedbi. Međutim, cilj izmjene člana 78 stav 1 Važećeg zakona bio je da se državnim tužilaštvima omogući međunarodna saradnja u oblasti oduzimanja i upravljanja oduzetom imovinskom koristi, u skladu sa aktima koje bi zaključivala sa državnim tužilaštvima drugih država. Međutim, nakon konsultacija sa Ministarstvom vanjskih poslova, ukazano je da administrativne međunarodne ugovore, u smislu važećeg zakonodavstva, mogu zaključivati isključivo organi državne uprave, u koje ne spadaju državna tužilaštva. Iz tog razloga, Ministarstvo pravde će razmotriti druga odgovarajuća normativna rješenja radi obezbjeđivanja pravnog osnova za ostvarivanje navedene saradnje.
10.	Citadel group ad Podgorica – član Odbora direktora Jovović Aleksandar	U primjedbi se ukazuje da predloženi član 84c omogućava retroaktivno primjenjivanje strožeg režima trajnog oduzimanja imovine na predmete koji su započeti po starom zakonu, uključujući slučajeve u kojima je već određena privremena mjera obezbjeđenja ili privremeno oduzimanje. Iako se odredba formalno kvalifikuje kao procesna norma, njen stvarni efekat je materijalnopravni, jer trajno oduzimanje imovine predstavlja trajni gubitak prava koji prethodno nije postojao, čime se značajno povećava represivni karakter mjere. Primjedba naglašava da ovakav pristup narušava osnovno ustavno načelo primjene blažeg zakona (član 34 Ustava Crne Gore) i načelo pravne sigurnosti. Subjekti postupaka, kao i članovi njihove porodice, dovedeni su u situaciju da moraju dokazivati zakonito porijeklo imovine da bi izbjegli trajni gubitak, čime se efektivno prebacuje teret dokazivanja s tužilaštva na okrivljenog. Ovo dovodi u pitanje pravo na odbranu, pravo na šutnju i zabranu samoinkriminacije, a dodatno pogađa i porodicu okrivljenog koja može biti prisiljena da svjedoči, što slabi procesne garancije iz člana 6 EKLJP. Dalje, primjedba upozorava da retroaktivno prebacivanje predmeta u stroži režim stvara rizik od povrede prava na imovinu (član 1 Protokola br. 1 EKLJP), jer se trajni gubitak imovine uvodi u pravni režim koji u trenutku pokretanja postupka nije	Ne prihvata se. Predloženi član 84c nema materijalnopravni, već procesni karakter. Njime se ne uvodi novo krivično djelo, ne propisuje nova kazna niti se pooštava krivičnopravna odgovornost, već se uređuje postupanje u pogledu imovine za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću. Postupak trajnog oduzimanja imovinske koristi, i kada se pokreće prije pravosnažnosti presude, predstavlja poseban postupak usmjeren na ispitivanje zakonitosti porijekla imovine, a ne odlučivanje o krivici lica. Iz tog razloga, ne radi se o retroaktivnoj primjeni strožeg krivičnog zakona u smislu člana 34 Ustava Crne Gore, niti o situaciji na koju se odnosi zabrana povratnog dejstva iz člana 147 stav 3 Ustava. Ustavna zabrana retroaktivnosti primarno se odnosi na materijalnopravne norme kojima se utvrđuje ili pooštava krivična odgovornost, dok se procesne norme, po pravilu, primjenjuju na postupke koji su u toku, osim ako zakonodavac izričito ne propiše drugačije. Predloženo rješenje upravo predstavlja takvu procesnu normu kojom se uređuje dalji tok već započetih postupaka. Takođe, navodi o povredi pretpostavke nevinosti i prebacivanju tereta dokazivanja nijesu osnovani. U postupku trajnog oduzimanja imovinske koristi teret dokazivanja postojanja osnovane sumnje da je imovina stečena

postojao. Time se narušava proporcionalnost mjere, a faktički se postojeći predmeti tretiraju kao da su oduvijek podložni strožem režimu, što povećava represivni karakter i pravnu nesigurnost.

U primjedbi se posebno ističe da predloženi režim odstupa od logike Direktive koja trajno oduzimanje prije pravosnažne presude dozvoljava isključivo kao striktno definisani izuzetak, uz snažnu sudsku kontrolu i široki spektar proceduralnih garancija. Predloženi model crnogorskog zakona, suprotno, primjenjuje stroži režim retroaktivno na sve postojeće predmete, bez posebnih uslova ili ograničenja.

Zaključak primjedbe je da retroaktivna primjena strožeg režima nije u saglasnosti sa Ustavom Crne Gore, evropskim standardima i pravnom sigurnošću učesnika postupka, jer faktički transformiše izuzetnu mjeru u opšti režim, povećava represivni karakter postupka i ugrožava temeljna prava učesnika.

kriminalnom djelatnošću ostaje na državnom tužiocu. Tek nakon što se utvrdi postojanje osnovane sumnje i podnese zahtjev za trajno oduzimanje imovinske korsi, imalac ima mogućnost da vjerodostojnim ispravama ili na drugi način učini vjerovatnim zakonito porijeklo imovine. Ovakav model ne predstavlja kršenje prava na odbranu, prava na čutanje niti zabrane samoinkriminacije, jer se od lica ne zahtijeva da dokazuje svoju krivicu, već da pruži objašnjenje o porijeklu imovine.

U odnosu na pravo na imovinu iz člana 1 Protokola br. 1 uz EKLJP, treba imati u vidu da to pravo nije apsolutno i da dopušta miješanje države kada je ono zakonito, usmjereno ka legitimnom cilju i proporcionalno. Mjera trajnog oduzimanja imovine usmjerena je ka zaštiti javnog interesa, sprečavanju zadržavanja koristi pribavljene kriminalnom djelatnošću i jačanju integriteta pravnog poretka. Predloženi član 84c ne uvodi automatsku konfiskaciju, već zadržava sudsku kontrolu, kontradiktoran postupak i pravo na pravni lijek, čime su osigurane procesne garancije i proporcionalnost mjere u svakom konkretnom slučaju.

Konačno, primjena procesnih pravila na postupke koji su u toku predstavlja uobičajeno normativno rješenje i ne znači transformaciju izuzetka u opšti režim, već osiguravanje jedinstvene i efikasne primjene zakona.

11. NVO Akcija za socijalnu pravdu

Primjedba ukazuje na potrebu da zakon o oduzimanju imovine obuhvati i lica koja su pravosnažno osuđena na kaznu zatvora, ali su bjekstvom izbjegla njeno izvršenje i nastupila je zastarjelost izdržavanja kazne. Cilj je spriječiti da takva lica, iako slobodna, i dalje zadrže imovinu, bez obzira da li je stečena legalno ili nelegalno.

Naglašava se da bi represivna mjera oduzimanja imovine u ovakvim slučajevima omogućila minimum pravednosti, djelovala odvraćajuće i doprinijela ostvarivanju pravde prema licima koja su izbjegla kaznu zatvora. Predlaže se razrada posebnog stava u zakonu i definisanje posebnog postupka za oduzimanje imovine u ovoj situaciji, uz moguće retroaktivno dejstvo u javnom interesu.

U slučaju da se ovakvo rješenje ne uklapa u predloženi zakon, preporučuje se njegovo

Ne prihvata se.

Važeći zakon u članu 1 propisuje da se njime uređuju uslovi i postupak oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, dok je članom 3 imovinska korist definisana kao korist koja neposredno ili posredno potiče iz krivičnog djela. Predmet zakona je, dakle, isključivo imovina nezakonitog porijekla, a ne imovina uopšte niti imovinski status lica osuđenog za krivično djelo.

Proširenje primjene zakona na zakonito stečenu imovinu lica koja su pravosnažno osuđena na kaznu zatvora, ali su izbjegla njeno izvršenje i kod kojih je nastupila zastarjelost izvršenja kazne, predstavljalo bi odstupanje od same svrhe instituta oduzimanja imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću. Oduzimanje imovine u takvim slučajevima ne bi bilo zasnovano na vezi između konkretne

razmatranje u okviru drugog propisa, npr. Zakonika o krivičnom postupku, kako bi se postigla pravna regulacija ove specifične situacije.

imovinske koristi i kriminalne djelatnosti, već bi imalo karakter dodatne sankcije zbog nejavljanja na izvršenje kazne zatvora. Takvo rješenje bi moglo dovesti do povrede prava na imovinu, jer bi podrazumijevalo zadiranje u zakonito stečenu imovinu bez postojanja materijalnopravne veze sa krivičnim djelom.

Važno je napomenuti da nejavljanje na izvršenje kazne zatvora samo po sebi nije propisano kao posebno krivično djelo, već predstavlja pitanje izvršenja krivične sankcije koje je uređeno posebnim Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti, pa bi uvođenje posebnog instituta oduzimanja imovine zbog izbjegavanja izdržavanja kazne značilo faktičko uvođenje nove represivne mjere bez jasne materijalnopravne osnove.

12. NVO Akcija za socijalnu pravdu

Predlaže se izmjena predloženog člana 1 Nacrta zakona na način da se novčani prag od 50.000 eura, kao uslov za oduzimanje imovinske koristi prije pravosnažnosti presude, snizi na 30.000 eura.

U obrazloženju se ističe da je Nactom zakona predviđeno da se imovinska korist može oduzeti i prije pravosnažnosti presude, ukoliko njena vrijednost iznosi najmanje 50.000 eura, ali ne prije potvrđivanja optužnice odnosno zakazivanja glavnog pretresa u skraćenom postupku.

Kao razlog za predloženo sniženje praga navodi se potreba usklađivanja sa postojećim krivičnopravnim standardima, s obzirom na to da se iznos od 30.000 eura u praksi već vezuje za postojanje štete kod više krivičnih djela. Smatra se da bi vezivanje istog iznosa i za institut oduzimanja imovinske koristi u ovoj fazi postupka predstavljalo pravno konzistentnije i sistemski ujednačenije rješenje.

Ne prihvata se.

Iako je iznos od 30.000 eura u pojedinim odredbama Krivičnog zakonika Crne Gore uslov za kvalifikovanje težih oblika određenih krivičnih djela, svrha tog praga nije uporediva sa svrhom novčanog praga propisanog za trajno oduzimanje imovinske koristi prije pravosnažnosti presude. U krivičnom zakonodavstvu taj iznos predstavlja kriterijum za procjenu težine posljedice konkretnog krivičnog djela i propisivanje i izricanje sankcije, dok u predmetnom zakonu novčani prag ima funkciju zaštitnog mehanizma u odnosu na pravo na imovinu.

Prag od 50.000 eura propisan je radi uspostavljanja ravnoteže između Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima garantovanog prava na imovinu i legitimnog javnog interesa države da se imovinska korist za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću, a za koju imalac ne učini vjerovatnim zakonito porijeklo, može oduzeti i prije pravosnažne osuđujuće presude.

Utvrđivanjem višeg praga osigurava se da oduzimanje imovinske koristi prije pravosnažnosti presude ne predstavlja opšti režim, već izuzetak rezervisan za imovinu značajne vrijednosti, kod koje je javni interes posebno izražen. Time se dodatno jača proporcionalnost mjere i smanjuje rizik od prekomjernog zadiranja u pravo na imovinu u

			fazi postupka u kojoj krivična odgovornost još nije pravosnažno utvrđena. Snižavanje praga na 30.000 eura proširilo bi primjenu ovog izuzetnog instituta na širi krug slučajeva, čime bi se umanjila njegova restriktivna priroda i dovela u pitanje uspostavljena ravnoteža između zaštite prava pojedinca i efikasnosti borbe protiv kriminala.
13.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	Predlaže se izmjena člana 12 stav 4 važećeg Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, na način da se riječ „može“ zamijeni riječju „će“. U obrazloženju se navodi da su st. 3 i 4 propisana ovlašćenja sudije za istragu da, na zahtjev državnog tužioca, obaveže kreditne i druge finansijske institucije na dostavljanje podataka, kao i da u slučaju nepostupanja izrekne novčanu kaznu odgovornom licu i samoj instituciji. Kako je izricanje kazne trenutno postavljeno kao fakultativno, predlaže se da se normativno uredi kao obavezno. Cilj predložene izmjene je pooštavanje zakonskog režima i jačanje prinudnog karaktera mjere, kroz uklanjanje diskrecionog prostora u pogledu sankcionisanja neizvršavanja sudskog rješenja. Smatra se da bi takvo rješenje doprinijelo većoj pravnoj sigurnosti i efikasnijem sprovođenju finansijskih istraga.	Ne prihvata se. Fakultativna priroda odredbe člana 12 stav 4 Važećeg zakona propisana je kako bi se omogućilo sudiji za istragu da u svakom konkretnom slučaju cijeni sve relevantne okolnosti prije izricanja novčane kazne. U praksi se mogu pojaviti situacije u kojima kreditna, finansijska ili druga slična institucija, iz objektivnih i opravdanih razloga (npr. tehničke smetnje), nije u mogućnosti da postupi po rješenju, iako ne postoji namjera opstrukcije postupka. Postojeća formulacija obezbjeđuje dovoljno snažan mehanizam prinude, jer sudija za istragu ima ovlašćenje da izrekne novčanu kaznu kada ocijeni da je nepostupanje neopravdano ili predstavlja svjesno izbjegavanje zakonske obaveze. Time se istovremeno štiti efikasnost finansijskih istraga i zadržava nužna sudska procjena u skladu sa načelom slobodnog sudijskog uvjerenja.
14.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	Predlaže se izmjena člana 21 stav 3 važećeg Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, na način da se riječ „može“ zamijeni riječju „će“. Navedenom odredbom propisana su ovlašćenja državnog tužioca da u hitnim slučajevima naredbom odredi različite privremene mjere obezbjeđenja (zabrane raspolaganja i korišćenja nepokretnosti i pokretnih stvari, blokadu računa, zabranu raspolaganja potraživanjima, akcijama i udjelima, kao i zaplijenu pokretne imovine). Kako je normativno rješenje trenutno postavljeno kao fakultativno, predlaže se njegovo preoblikovanje u obavezujuće. Cilj predložene izmjene je pooštavanje zakonskog režima i eliminisanje diskrecionog prostora u situacijama koje su kvalifikovane kao hitne, radi obezbjeđenja efikasnijeg i dosljednijeg postupanja u zaštiti imovine koja može biti predmet oduzimanja.	Ne prihvata se. Fakultativna formulacija člana 21 stav 3 Važećeg zakona propisana je s ciljem da se državnom tužiocu omogući procjena nužnosti i proporcionalnosti određivanja privremenih mjera u svakom konkretnom slučaju, čak i kada se radi o hitnim situacijama. Pojam „hitnosti“ ne podrazumijeva automatsku obavezu određivanja mjere, već potrebu za brzim postupanjem ukoliko su za to ispunjeni zakonski uslovi. Automatsko određivanje privremenih mjera u svim slučajevima koji se kvalifikuju kao hitni moglo bi dovesti do prekomjernog zadiranja u pravo na imovinu, bez individualizovane procjene rizika od otuđenja, prikrivanja ili umanjivanja vrijednosti imovine. Time bi se odstupilo od načela proporcionalnosti, koje zahtijeva da svaka mjera ograničenja prava bude nužna i primjerena cilju koji se želi postići.

			Postojeće rješenje obezbjeđuje efikasan mehanizam zaštite, jer tužilac ima ovlaštenje da odmah odredi mjeru kada za to postoje razlozi, dok istovremeno zadržava obavezu da cijeni konkretne okolnosti slučaja i izbjegne nepotrebno ili prekomjerno ograničavanje prava. Time se postiže ravnoteža između javnog interesa da se spriječi raspolaganje imovinom koja može biti predmet oduzimanja i zaštite Ustavom zagwarantovanih prava na nesmetano korišćenje imovine.
15.	NVO Akcija za socijalnu pravdu	Predlaže se dopuna člana 77 važećeg Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću dodavanjem novog stava 5, kojim bi se propisalo da se evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi čuvaju trajno. Svrha predloga je obezbjeđenje pune transparentnosti i dugoročne dostupnosti podataka o oduzetoj imovini, kao i sprečavanje mogućnosti njihovog uništavanja ili brisanja protekom vremena. Trajno čuvanje evidencija doprinijelo bi pravnoj sigurnosti, institucionalnoj odgovornosti i mogućnosti naknadne provjere zakonitosti postupanja nadležnih organa.	Ne prihvata se. Važećim Zakonom, u članu 77 stav 4, propisano je da se na vođenje evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi shodno primjenjuju propisi o kancelarijskom poslovanju u organima državne uprave. U vezi sa tim, Uredba o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave ("Službeni list CG", br. 47/19) u članu 13 propisuje da se akti koji sadrže tajne podatke primaju, evidentiraju, otpremaju i čuvaju u skladu sa propisima o tajnosti podataka, dok je članom 15 iste uredbe propisano da se završeni predmeti odlažu i čuvaju u arhivi u skladu sa propisima o arhivskoj djelatnosti. Iz navedenog proizlazi da je pitanje rokova i načina čuvanja akata, uključujući i evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi, sistemski uređeno posebnim propisima koji regulišu kancelarijsko poslovanje, tajnost podataka i arhivsku djelatnost. Ti propisi prave jasnu razliku između akata koji sadrže tajne podatke i onih koji takve podatke ne sadrže, te u skladu s tim uređuju režim njihovog čuvanja. Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo pravde smatra da se rokovi čuvanja evidencija o oduzetoj imovinskoj koristi ne mogu propisivati ovim zakonom, budući da je to pitanje već uređeno posebnim propisima koji uspostavljaju jedinstven sistem upravljanja i čuvanja dokumentacije

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 19. februar 2026. godine.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona:
Direkcija za krivično zakonodavstvo Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo.

MINISTAR
mr Bojan Božović
